

DZIENNIK ZARZĄDZEŃ I ROZKAZÓW

KOMENDY GŁÓWNEJ STRAŻY POŻARNYCH

Warszawa, dnia 22 października 1951 r. Nr 1-3

TREŚĆ:

PUBLIKACJE USTAW, ROZPORZĄDZEŃ I ZARZĄDZEŃ WŁADZ

ROZPORZĄDZENIA

ZARZĄDZENIA

OKÓLNIKI

PISMA OKÓLNE

ZARZĄDZENIA KOMENDY GŁÓWNEJ

1

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW
z dnia 30 listopada 1949 r.

w sprawie uposażenia liniowych pracowników samorządowych zawodowych straży pożarnych.

Dz. U. R. P. Nr 64 poz. 511

Na podstawie art. 33 i 37 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1949 r. o uposażeniu pracowników państwowych i samorządowych oraz przewodniczących organów wykonawczych gmin miejskich i wiejskich (Dz. U. R. P. Nr 7, poz. 39) zarządza się, za zgodą Rady Państwa, co następuje:

§ 1. Dla liniowych pracowników samorządowych zawodowych straży pożarnych nazywanych w dalszych paragrafach niniejszego rozporządzenia pracownikami liniowymi, ustala się następujące stanowiska służbowe wraz z przywiązanymi do nich grupami uposażenia, określonymi w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 19 lutego 1949 r. (Dz. U. R. P. Nr 14, poz. 82):

Stanowisko służbowe	Grupa uposażenia
1) Komendanci samorządowych zawodowych straży pożarnych w m. st. Warszawie i m. Łodzi	V — IV
2) Zastępcy komendantów samorządowych zawodowych straży pożarnych w m. st. Warszawie i m. Łodzi . . .	VI — V
3) Komendanci samorządowych zawodowych straży pożarnych w innych miastach, liczących ponad 100.000 mieszkańców	VI — V
4) Komendanci pozostałych samorządowych zawodowych straży pożarnych	VIII — VI
5) Dowódcy oddziałów (baonów)	VII — VI
6) Dowódcy kompanii.	VII — VI
7) Dowódcy plutonów	VIII — VII
8) Dowódcy sekcji	IX — VIII
9) Dowódcy stanowisk	X — VIII
10) Strażacy kierowcy mechanicy	IX — VII
11) Strażacy kierowcy	X — IX
12) Strażacy	X — IX
13) Praktykanci	XI

§ 2. Pracownikom liniowym zajmującym stanowiska służbowe wymienione niżej przysługuje dodatek funkcyjny według następujących stawek, określonych w § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 lutego 1949 r. w sprawie dodatków funkcyjnych i służbowych dla pracowników państwowych i samorządowych oraz przewodniczących organów wykonawczych gmin miejskich i wiejskich (Dz. U. R. P. Nr 14, poz. 94):

Stanowisko służbowe	Stawka dodatku funkcyjnego
1) Komendanci samorządowych zawodowych straży pożarnych w m. st. Warszawie i m. Łodzi	3
2) Zastępcy komendantów, o których mowa w pkt a) oraz komendanci samorządowych zawodowych straży pożarnych w miastach, liczących ponad 100.000 mieszkańców	4
3) Komendanci pozostałych samorządowych zawodowych straży pożarnych oraz dowódcy oddziałów (baonów). . .	5

§ 3. 1. Pracownikom liniowym, zajmującym stanowiska służbowe wymienione niżej, przysługuje dodatek służbowy według następujących stawek, określonych w § 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 lutego 1949 r. w sprawie dodatków funkcyjnych i służbowych dla pracowników państwowych i samorządowych oraz przewodniczących organów wykonawczych gmin miejskich i wiejskich (Dz. U. R. P. Nr 14, poz. 94):

Stanowisko służbowe	Stawka dodatku służbowego
1) Dowódcy kompanii	a)
2) Dowódcy plutonów	b)

2. Dodatki służbowe przyznaje się pracownikom liniowym na podstawie ust. 1 poza liczbą dodatków, określoną przepisami § 14 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów, o którym mowa w ust. 1.

§ 4. Pracownikom liniowym, pełniącym służbę na obszarze m. st. Warszawy, przyznaje się dodatek lokalny i przejściowy dodatek wyrównawczy w następującej wysokości:

Grupa uposażenia	Dodatek lokalny miesięcznie zł	Przejściowy dodatek wyrównawczy miesięcznie zł
IV	650	2.450
V	580	2.300
VI	580	2.200
VII	500	2.100
VIII	450	2.000
IX	400	1.900
X	380	1.800
XI	350	1.700

§ 5. Pracownikom liniowym, pełniącym służbę na obszarze miast: Elbląga, Gdańska, Gdyni, Sopotu, Szczecina oraz powiatów elbląskiego, gdańskiego, morskiego, szczecińskiego i wolińskiego przyznaje się dodatek lokalny w następującej wysokości:

Grupa uposażenia	miesięcznie zł
IV	1.400
V	1.400
VI	1.250
VII	1.100
VIII	950
IX	850
X	800
XI	750

§ 6. 1. Pracownikom liniowym przysługuje ryczałt za prace w godzinach nadliczbowych w następującej wysokości:

a) 20% zasadniczego uposażenia w przypadku zatrudnienia w systemie 12 godzin pracy i 24 godzin wolnych od pracy,

b) 50% zasadniczego uposażenia w przypadku zatrudnienia w systemie 24 godzin pracy i 24 godzin wolnych lub 12 godzin pracy i 12 godzin wolnych.

2. Pracownikom liniowym, pobierającym dodatek funkcyjny lub służbowy, przysługuje ryczałt za prace w godzinach nadliczbowych w następującej wysokości:

a) w systemie 12 godzin pracy i 24 godzin wolnych od pracy — 10% uposażenia zasadniczego,

b) w systemie 24 godzin pracy i 24 godzin wolnych lub 12 godzin pracy i 12 godzin wolnych — 20% uposażenia zasadniczego.

3. Jeżeli ryczałt za pracę w godzinach nadliczbowych wymieniony w ust. 2 łącznie z dodatkiem funkcyjnym lub służbowym wyniesie kwotę mniejszą od ryczałtu wymienionego w ust. 1, wówczas kwota ryczałtu wymienionego w ust. 2 podlega zwiększeniu do wyrównania tej różnicy.

§ 7. Wykonanie rozporządzenia porucza się Ministrowi Administracji Publicznej.

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1949 r.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz.*
Minister Administracji Publicznej: *Wł. Wolski*

Uwaga: Podane kwoty w tabelach według starej waluty.

2

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI KOMUNALNEJ

z dnia 19 lipca 1950 r.

w sprawie organizacji komend straży pożarnych

Dz. U. R. P. Nr 31 poz. 292

Na podstawie art. 3 ustawy z dnia 4 lutego 1950 r. o ochronie przeciwpożarowej i jej organizacji (Dz. U. R. P. Nr 6 poz. 51) oraz § 1 pkt 5 i § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 czerwca 1950 r. w sprawie zakresu działania Ministra Gospodarki Komunalnej oraz w sprawie określenia władz naczelnych, do których właściwości przechodzą sprawy, należące dotychczas do zakresu działania Ministra Administracji Publicznej (Dz. U. R. P. Nr 26, poz. 233) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Na czele Komendy Głównej Straży Pożarnych stoi Komendant Główny podległy bezpośrednio Ministrowi Gospodarki Komunalnej.

2. W skład Komendy Głównej wchodzą ponadto:

1) zastępca Komendanta Głównego do spraw polityczno-wychowawczych,

2) zastępca Komendanta Głównego do spraw technicznych,

3) personel techniczny i administracyjny.

§ 2. 1. Komendant Główny kieruje całokształtem prac związanych z ochroną przeciwpożarową Państwa.

2. Komendantowi Głównemu podlegają mianowani przez niego inspektorzy do spraw ochrony przeciwpożarowej dla poszczególnych działów gospodarki.

3. Komendant Główny w ramach przyznanych etatów mianuje, awansuje i przenosi na inne stanowiska służbowe, zwalnia i przenosi w stan spoczynku personel techniczny komend, z wyjątkiem osób wymienionych w art. 4 ust. 2 ustawy o ochronie przeciwpożarowej i jej organizacji, oraz personel administracyjny Komendy Głównej w granicach obowiązujących przepisów o państwowej służbie cywilnej.

§ 3. 1. Komenda Główna Straży Pożarnych dzieli się na wydziały, które w razie potrzeby mogą dzielić się na oddziały i referaty. Na czele wydziałów stoją kierownicy wydziałów, na czele oddziałów — kierownicy oddziałów, a na czele referatów — kierownicy referatów.

2. Podział Komendy Głównej na wydziały, oddziały i referaty ustala Komendant Główny za zgodą Ministra Gospodarki Komunalnej.

3. Komendant Główny ustala szczegółowy podział czynności wydziałów, oddziałów i referatów.

§ 4. W miarę potrzeby Komendant Główny może powoływać komisje fachowe dla opracowywania zagadnień z zakresu ochrony przeciwpożarowej. Komisje te działać będą na podstawie regulaminów wydanych przez Komendanta Głównego.

§ 5. 1. Na czele Komendy Wojewódzkiej Straży Pożarnych stoi Komendant Wojewódzki Straży Pożarnych.

2. W skład Komendy Wojewódzkiej wchodzi ponadto zastępca do spraw polityczno-wychowawczych oraz personel techniczny i administracyjny.

§ 6. 1. Komendant wojewódzki kieruje całokształtem prac związanych z ochroną przeciwpożarową województwa.

2. Komendantowi wojewódzkiemu przysługują uprawnienia określone w ust. 3 § 2 w stosunku do niższego personelu technicznego pożarnictwa z wyjątkiem przenoszenia na teren innych województw.

§ 7. 1. Komendy Wojewódzkie dzielą się na oddziały i referaty. Na czele oddziałów stoją kierownicy odziałów, a na czele referatów — kierownicy referatów.

2. Podział na oddziały i referaty ustala Komendant Główny za zgodą Ministra Gospodarki Komunalnej.

3. Szczegółowy podział czynności oddziałów i referatów ustala Komendant Główny.

§ 8. 1. W m. st. Warszawie i m. Łodzi funkcje komend wojewódzkich pełnią komendy miejskich straży pożarnych. W miarę potrzeby w miastach tych za zgodą Ministra Gospodarki Komunalnej na wniosek Komendanta Głównego mogą być utworzone komendy dzielnicowe.

2. Organizacja komend miejskich w m. st. Warszawie i m. Łodzi odpowiada organizacji komend wojewódzkich, organizacja komend dzielnicowych — organizacji komend powiatowych.

§ 9. 1. Na czele komendy powiatowej straży pożarnych stoi komendant powiatowy straży pożarnych.

2. Komendant powiatowy kieruje całokształtem prac związanych z ochroną przeciwpożarową powiatu.

3. W skład komendy powiatowej wchodzi ponadto zastępca do spraw polityczno-wychowawczych, oraz personel techniczny i administracyjny.

4. Komendy powiatowe dzielą się na referaty, na czele których stoją kierownicy referatów.

§ 10. W miastach stanowiących powiaty miejskie funkcje komend powiatowych pełnią komendy miejskich straży pożarnych, podległe bezpośrednio właściwej komendzie wojewódzkiej.

§ 11. W miastach nie stanowiących powiatów miejskich i w gminach, na terenie których istnieje więcej niż jedna straż pożarna, wojewódzki komendant straży pożarnych na wniosek komendanta powiatowego powierza kierownictwo tymi strażami dla koordynacji ich działalności jednemu z komendantów straży działających na danym terenie.

§ 12. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Gospodarki Komunalnej: *K. Mijal*

3

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI KOMUNALNEJ

z dnia 14 lipca 1951 r.

w sprawie zapobiegania powstawaniu i rozszerzaniu się pożarów lasów, łąk, torfowisk i wrzosowisk.

Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 303

Na podstawie art. 6 ustawy z dnia 4 lutego 1950 r. o ochronie przeciwpożarowej i jej organizacji (Dz. U. R. P. Nr 6 poz. 51) zarządza się co następuje:

§ 1. 1. Zabrania się na terenach objętych lasami i wrzosowiskami, jak również suchymi łąkami, torfowiskami oraz w odległości do 100 m od nich dokonywać bez zezwolenia właściwych władz czynności mogących wywołać niebezpieczeństwo pożaru, a w szczególności:

1) zakładać i utrzymywać urządzenia przeznaczone na paleniska,

2) rozniecać ogniska, pozostawiać lub przenosić palące się albo tlące się przedmioty oraz korzystać z otwartego płomienia, jak również porzucać nie ugaszone zapałki i niedopałki papierosów,

3) spalać pokrywy gleby i pozostałości roślinne,

4) wyrzucać żar węglowy z parowozów kolejowych,

5) używać w parowozach dmuchawek oraz manipulować na rusztach paleniska,

6) używać ciągników bez zabezpieczenia rur wydechowych iskrochronami,

7) używać samochodów z gazogeneratorami bez zabezpieczenia urządzeń gazogeneratorowych przed wylotem płomienia przy rozruchu oraz oczyszczać ruszty paleniska gazogeneratorów,

8) gromadzić materiały łatwopalne w sąsiedztwie torów kolejowych w odległości od 50 m od pasa ochronnego przeciwpożarowego lub od dróg publicznych.

2. Rejony lasów państwowych w odniesieniu do terenów leśnych, zaś prezydia właściwych gminnych rad narodowych w odniesieniu do łąk, torfowisk i wrzosowisk, położonych poza obrębem lasów, czuwają nad przestrzeganiem zakazów, o których mowa w ust. 1, oraz udzielają przewidzianych w tymże ustępie zezwoleń.

§ 2. 1. Prezydium gminnej rady narodowej ustala:

1) w porozumieniu z właściwym rejonem lasów państwowych oraz powiatową komendą straży pożarnych ilość i liczebność drużyn ratowniczych, powołanych do współdziałania w tłumieniu pożarów lasów oraz położonych w ich obrębie łąk, torfowisk i wrzosowisk, jak również ilość i jakość narzędzi i sprzętu pożarniczego, który powinien być zakupiony i zmagazynowany przez rejon lasów państwowych w miejscu oznaczonym przez powiatową komendę straży pożarnych,

2) w porozumieniu z powiatową komendą straży pożarnych, ilość i liczebność drużyn powołanych do współdziałania w tłumieniu pożarów łąk, torfowisk i wrzosowisk położonych poza obrębem lasów,

3) imienne wykazy osób, wyznaczonych do poszczególnych drużyn ratowniczych z podaniem narzędzi, z jakimi osoby te powinny się stawić w oznaczonych przez prezydium gminnej rady narodowej punktach w razie pożaru lasu, łąk, torfowiska lub wrzosowiska,

4) imienny wykaz osób fizycznych i prawnych zobowiązanych do dostarczania na ustalone miejsce będących w ich użytkowaniu środków transportowych, potrzebnych do przewiezienia osób, sprzętu i środków gaśniczych na miejsce akcji gaśniczo-ratowniczej,

5) w porozumieniu z właściwym rejonem lasów państwowych i powiatową komendą straży pożarnych sposób alarmowania drużyn ratowniczych oraz miejsca ich zbiórek.

2. Na wykazach, o których mowa w ust. 1 pkt 3, nie należy umieszczać:

1) posłów na Sejm,

2) członków prezydiów rad narodowych,

3) żołnierzy w czynnej służbie wojskowej, funkcjonariuszów służby bezpieczeństwa publicznego, jak również pracowników służby ochrony przeciwpożarowej oraz pracowników kolejowych w godzinach ich służby,

4) osób nieletnich oraz uczniów szkół podstawowych, średnich i wyższych,

5) osób, które ukończyły 60 rok życia,

6) duchownych uznanych przez Państwo wyznań,

7) cudzoziemców, korzystających z prawa zakrajowości,

8) osób zatrudnionych w zakładach społecznych służby zdrowia,

9) osób niezdolnych do pełnienia obowiązków w drużynach ratowniczych wskutek choroby, ułomności fizycznej lub psychicznej na podstawie urzędowego zaświadczenia lekarskiego,

10) matek i innych kobiet sprawujących opiekę nad dziećmi w wieku do lat 7.

3. Kobiety umieszczone na wykazach, o których mowa w ust. 1 pkt 3, wolne są od obowiązków wynikających z uczestnictwa w drużynach ratowniczych w czasie ciąży oraz w ciągu 8 tygodni po odbyciu połogu.

4. Personel naukowy szkół wyższych oraz nauczyciele szkół średnich i podstawowych wolni są od obowiązków wynikających z uczestnictwa w drużynach ratowniczych w czasie ich obowiązków służbowych,

5. Wykazy, o których mowa w ust. 1 pkt 3 i 4, oraz sposób alarmowania powinny być podane do publicznej wiadomości w sposób przyjęty zwyczajowo.

§ 3. 1. Osoby umieszczone na wykazach, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 3, obowiązane są w razie alarmu stawić się w wyznaczonych miejscach zbiórki i brać udział w akcji ratowniczej stosownie do zarządzeń kierownictwa akcji gaśniczo-ratowniczej.

2. Osoby prawne i fizyczne, umieszczone na wykazach, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 4, obowiązane są w razie alarmu dostarczyć wymienione w wykazie środki transportowe wraz z obsługą na wyznaczone miejsce zbiórki.

§ 4. 1. Przy tłumieniu pożarów lasów oraz położonych w ich obrębie łąk, torfowisk i wrzosowisk kierownictwo akcją gaśniczo-ratowniczą sprawuje do czasu przybycia straży pożarnej najstarszy stanowiskiem pracownik państwowego gospodarstwa leśnego, znajdujący się na miejscu pożaru.

2. Kierownictwo akcją gaśniczo-ratowniczą przy pożarze łąk, torfowisk i wrzosowisk, położonych poza terenem lasów, sprawuje do czasu przybycia straży pożarnej funkcjonariusz Milicji Obywatelskiej, a w razie jego nieobecności sołtys lub przedstawiciel prezydium gminnej rady narodowej.

3. Z chwilą przybycia na miejsce pożaru straży pożarnej — kierownictwo akcją gaśniczo-ratowniczą obejmuje organ straży pożarnej.

§ 5. 1. Prezydia gminnych i miejskich rad narodowych, organa administracji leśnej oraz komendy straży pożarnych obowiązane są natychmiast po otrzymaniu wiadomości o pożarze lasów, łąk, torfowisk lub wrzosowisk oraz o zagrożeniu rozprzestrzenienia się pożaru przystąpić do organizowania akcji gaśniczo-ratowniczej przez:

1) zarządzenie alarmu dla drużyn ratowniczych,

2) zawiadomienie o pożarze bądź zagrożeniu najbliższych organów służby bezpieczeństwa publicznego, okolicznych straży pożarnych i sołtysów osiedli w promieniu 15 km, o ile zachodzi obawa przeniesienia się pożaru na ich teren,

3) wysłanie na miejsce pożaru oraz na miejsce zagrożone swoich przedstawicieli,

4) zwrócenie się o pomoc w ludziach i sprzęcie do sąsiednich gmin i miast, jeżeli własne środki ratownicze okażą się niewystarczające,

5) zorganizowanie dostawy na miejsce pożaru odpowiedniej ilości wody,

6) zorganizowanie służby sanitarnej oraz dostawy wody do picia dla osób biorących udział w akcji gaśniczo-ratowniczej oraz pożywienia, jeżeli akcja trwa ponad 8 godzin.

2. Koszty związane z wykonaniem obowiązków określonych w ust. 1 pkt. 6 ponosi: w przypadku gdy chodzi o akcję ratunkową na terenach leśnych — właściwy rejon lasów państwowych, a w innych przypadkach — prezydium właściwej gminnej bądź miejskiej rady narodowej.

§ 6. W przypadku rozszerzenia się pożaru lasów, łąk, torfowisk i wrzosowisk w rozmiarach zagrażających ważnym obiektom państwowym lub interesom gospodarczym ludności i nie dających się opanować środkami będącymi w rozporządzeniu prezydiów rad narodowych powinny się one zwrócić o pomoc do stacjonujących w pobliżu jednostek wojskowych, których dowódcy udzielą tej pomocy w ludziach, sprzęcie i środkach transportowych w granicach nie sprzeciwiających się zadaniom służby wojskowej. Prawo zwrócenia się do władz wojskowych o udzielenie pomocy przysługuje również władzom bezpieczeństwa publicznego oraz organom administracji leśnej i komendom straży pożarnych.

§ 7. 1. Obsługa samolotów wojskowych i cywilnych, która zauważy w czasie lotów pożar lasów, łąk, wrzosowisk lub torfowisk, powinna niezwłocznie drogą radiową nadać możliwie dokładny meldunek o dostrzeżonym pożarze, podając:

1) najbliższą miejscowość miejsca pożaru,

2) miejsce pożaru oraz przybliżony obszar objęty pożarem,

3) dokładny czas dostrzeżonego pożaru,

4) w miarę możności — czy pożarem objęty jest las wysokopienny czy młody oraz czy pali się podszycie lasu i czy też wierzchołki drzew.

2. Jeżeli samolot nie posiada radiostacji nadawczej, meldunek o którym mowa w ust. 1, obsługa samolotu składa ustnie natychmiast po wylądowaniu w porcie lotniczym.

3. Port lotniczy odbierający meldunek, o którym mowa w ust. 1, obowiązany jest niezwłocznie przekazać otrzymany meldunek drogą telefoniczną bądź telegraficzną prezydium właściwej rady narodowej oraz władzom bezpieczeństwa publicznego właściwym dla okręgu objętego pożarem lub też okręgu zagrożonego oraz najbliższej straży pożarnej.

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Gospodarki Komunalnej

(—) K. Mijal

4

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI KOMUNALNEJ

z dnia 28 sierpnia 1951 r.

w sprawie zapobiegania powstawaniu i rozszerzaniu się pożarów w budynkach oraz na budowach

Dz. U. R. P. Nr 49, poz. 360

Na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1950 r. o ochronie przeciwpożarowej i jej organizacji (Dz. U. R. P. Nr 6, poz. 51) zarządza się, co następuje:

§ 1. Właściciele, użytkownicy i zarządzający nieruchomościami zabudowanymi są obowiązani:

1) zabezpieczyć wszelkie znajdujące się w zewnętrznych ścianach budynków oraz w dachach nie oszklone otwory-siatką drucianą o wymiarach oczek 2,5 × 10 mm,

2) wykonać instalacje pioruchronne na budynkach, w których magazynowane są lub czasowo przechowywane materiały wybuchowe lub płyny łatwopalne oraz na budynkach publicznych, kominach i wieżach wzniesionych ponad przeciętną wysokość budynków w danej miejscowości, jak również na innych publicznych budynkach specjalnych, przemysłowych i rolnych posiadających szczególne znaczenie dla gospodarki narodowej,

3) utrzymywać w należytym stanie urządzenia wodne zainstalowane na nieruchomości oraz swobodny dostęp i dojazd do tych urządzeń, jak również do wszystkich budynków,

4) utrzymywać w należytym stanie wymieniony w § 4 sprzęt pożarniczy i nie dopuszczać do używania tego sprzętu do celów gospodarskich,

5) naprawiać bez zwłoki uszkodzone kominy i wszelkie przewody dymne,

6) dopilnowywać okresowego wycieru kominów,

7) przestrzegać zamykania drzwi wejściowych na strychy i do piwnic, jak również przechowywania kluczy do tych drzwi w oznaczonym stałym miejscu,

8) dopilnowywać ścisłego przestrzegania przepisów w zakresie bezpieczeństwa pożarowego we wszelkiego rodzaju zakładach pracy, składach oraz magazynach, znajdujących się na terenie zarządzanej nieruchomości,

9) przestrzegać wszelkich przepisów obowiązujących w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

§ 2. 1. Kierownicy zakładów pracy podległych organom gospodarki narodowej, w których zorganizowana jest służba ochrony przeciwpożarowej, obowiązani są wydać w porozumieniu z organami tej służby oraz z wojewódzką komendą straży pożarnych — w oparciu o wytyczne, które ustali Komenda Główna Straży Pożarnych — instrukcje o ochronie przeciwpożarowej zakładu pracy. Wojewódzkie komendy straży pożarnych mogą przekazać swe uprawnienia w zakresie uzgodnienia instrukcji przeciwpożarowych powiatowym komendom straży pożarnych.

2. W zakładach pracy nie objętych ust. 1 instrukcje przeciwpożarowe wydają w oparciu o wytyczne, które ustali Komenda Główna Straży Pożarnych, kierownicy zakładów pracy w porozumieniu z powiatową komendą straży pożarnych.

3. Instrukcje, o których mowa w ust. 1 i 2, powinny być wywieszone w zakładzie pracy na widocznym miejscu, a ich odpisy powinny być przesłane do powiatowej (miejskiej) komendy straży pożarnych.

§ 3. We wszelkiego rodzaju budynkach i na przyległych do budynków terenach zabrania się dokonywania takich czynności, które mogą obniżyć stopień bezpieczeństwa przeciwpożarowego, a w szczególności:

1) przechowywania i gromadzenia na strychach oraz w innych nie przeznaczonych do zamieszkiwania częściach budynków mieszkalnych, posiadających nieogniotrwałą podłogę lub strop i konstrukcję dachową, jakichkolwiek przedmiotów i materiałów łatwopalnych; prezydia gminnych (miejskich) rad narodowych mogą zezwalać na odstępstwa od powyższego przepisu, jeżeli szczególne warunki tego wymagają, nakładając jednocześnie — stosownie do wytycznych Komendy Głównej Straży Pożarnych — odpowiednie obowiązki mające na celu zabezpieczenie przed groźbą powstania pożaru,

2) gromadzenia w korytarzach piwnicznych oraz na klatkach schodowych jakichkolwiek przedmiotów w sposób utrudniający przejście,

3) gromadzenia pod zewnętrznymi ścianami budynków materiałów łatwopalnych,

4) magazynowania w pomieszczeniach nieogniotrwałych i nie oddzielonych ogniotrwale od sąsiednich pomieszczeń płynów łatwopalnych w ilościach przekraczających ilości ustalone właściwymi przepisami,

5) kasowania istniejących zapasowych wyjść na zewnątrz budynków, chyba że jest to nakazane przez właściwe władze,

6) urządzania w budynkach mieszkalnych warsztatów i wytwórni, w których przy produkcji występują materiały łatwopalne lub wybuchowe,

7) pozostawiania w zakładach pracy czyściwa do maszyn oraz natłuszczonych szmat bez zabezpieczenia ich w szczelnie zamykanych naczyniach blaszanych,

8) gromadzenia w tartakach, stolarniach i innych zakładach obróbki drewna wiórów i trocin ponad produkcję dzienną,

9) ustawiania stogów i stert w odległości mniejszej niż 100 m od budynków; jeżeli położenie nieruchomości nie zezwala na zachowanie powyższej odległości — może być ona zmniejszona z tym jednak, że stóg względnie sterta powinny być w tych przypadkach ustawione w punkcie, który ze względu na wymiary nieruchomości odległy jest najdalej od budynku, jednak znajduje się nie bliżej niż w odległości 30 m,

10) palenia tytoniu oraz używania ognia odkrytego na strychach i w piwnicach oraz w tych zabudowaniach gospodarskich, w których istnieje możliwość spowodowania pożaru od otwartego ognia, jak również w zakładach pracy w miejscach ustalonych przez kierownictwo zakładu w porozumieniu z właściwymi organami służby pożarniczej,

11) rzucania nie zgaszonych niedopałków papierosów i zapałek do koszów na odpadki,

12) wysypywania popiołu i żarzących węgli w odległości mniejszej niż 30 m od budynków drewnianych lub materiałów palnych oraz pozostawiania popiołu i węgli bez przesypywania ziemią,

13) ustawiania piecyków żelaznych na podłogach drewnianych nie zabezpieczonych ogniotrwale oraz w pobliżu ścian nieogniotrwałych i nie zabezpieczonych,

14) przeprowadzania przez nie zabezpieczone ogniotrwale ściany i dachy z materiałów palnych blaszanych przewodów dymowych oraz nie zaopatrzonych w iskrochron i nie wyprowadzonych ponad dach,

15) urządzania wędzarń na podddaszach lub w komórkach gospodarskich o konstrukcji nieogniotrwałej oraz suszarni w pomieszczeniach o takiej konstrukcji,

16) palenia ognisk, spalania śmieci i odpadków w obrębie budynków drewnianych lub w pobliżu materiałów łatwopalnych, rozgrzewania smoły i asfaltu w kotłach nie zaopatrzonych w pokrywę oraz w łopatę, bez uprzedniego przygotowania piasku do gaszenia i w odległości mniejszej niż 10 m od budynków ogniotrwałych, a 30 m od budynków drewnianych,

17) pozostawiania dzieci w okolicznościach umożliwiających im wzniecenie ognia,

18) prania odzieży w benzynie, zmywania podłogi benzyną, dokładania karbidu do lamp acetylenowych przy płomieniu, dolewania nafty do palących się lamp naftowych, posługiwania się zapalonymi świecami nie osadzonymi w lichtarzach z niepalnego materiału oraz domowego przyrządzania na ogniu pasty do podłóg,

19) ustawiania sprzętów domowych i suszenia odzieży w odległości mniejszej niż 1 m od otworów palenisk, piecyków żelaznych, drzwiczek wycierowych oraz blaszanych rur dymowych,

20) umieszczania nie zabezpieczonych lamp i latarni na paliwa płynne w odległości mniejszej niż:

a) 20 cm od drewnianych ścian, nie zabezpieczonych względnie 10 cm od drewnianych ścian zabezpieczonych,

b) 70 cm do sufitu drewnianego otynkowanego a 100 cm od sufitu drewnianego nie otynkowanego;

odległości powyższe mogą być zmniejszone o połowę, jeżeli lampy względnie latarnie posiadają osłonę z materiału niepalnego,

21) zawieszania przewodów elektrycznych bezpośrednio na hakach lub gwoździach, zamaczania przewodów elektrycznych, włączania kuchenek, grzejników i żelazek elektrycznych bez ustawiania ich na ogniotrwałych podstawach oraz pozostawiania ich po włączeniu bez należytego nadzoru, owijania żarówek papierem lub tkaniną oraz dokonywania napraw i przeróbek instalacji i urządzeń elektrycznych przez osoby nie posiadające do tego właściwych uprawnień oraz naprawiania korków (bezpieczników) i stopek; przepalone bezpieczniki należy po uprzednim usunięciu uszkodzenia instalacji elektrycznej zastąpić nowymi,

22) włączania jednocześnie do sieci elektrycznej tylu urządzeń ogrzewniczych i oświetleniowych, których jednoczesne działanie może wywołać przeciążenie sieci i zapalenie się przewodów elekrycznych,

23) spawania przedmiotów na stołach i na podłogach nie zabezpieczonych ogniotrwale,

24) przechowywania w jednym pomieszczeniu butli z tlenem łącznie z butlami acetylenu lub wodoru, jak również innych substancji których powinowactwo chemiczne może spowodować zapalenie się lub wybuch,

25) przechowywania butli ze sprężonymi i skroplonymi gazami bez należytego zabezpieczenia przed wstrząsami mechanicznymi i działaniem promieni słonecznych,

26) przechowywania płynów łatwopalnych nawet w małych ilościach w pobliżu palenisk, piecyków żelaznych, drzwiczek wycierowych i blaszanych rur dymowych,

27) przechowywania wapna palonego w pomieszczeniach wilgotnych i w pobliżu materiałów palnych,

28) przechowywania karbidu w wilgotnych i nieprzewiewnych pomieszczeniach,

29) gaszenia wodą palącej się benzyny i olejów lub palącego się pomieszczenia, w którym magazynowany jest karbid.

§ 4. 1. Właściciele i użytkownicy budynków obowiązani są zaopatrzyć budynki w odpowiedni sprzęt ułatwiający zwalczanie pożarów, jak bosaki, siekiery, łopaty, siatki kominowe, drabiny, beczki z wodą, skrzynie z piaskiem, łomy, wiadra, gaśnice oraz środki alarmowe.

2. Zestawy sprzętu, który powinien się znajdować na poszczególnych nieruchomościach lub ich zespołach, jak również termin zaopatrzenia tych nieruchomości lub ich zespołów w sprzęt oraz termin wybudowania urządzeń wodnych określają na wniosek powiatowych komend straży pożarnych — w oparciu o wytyczne Komendy Głównej Straży Pożarnych — prezydia gminnych (miejskich) rad narodowych w zależności od miejscowych warunków.

3. Przepis ust. 2 nie dotyczy zakładów pracy, w których zorganizowana jest własna służba ochrony przeciwpożarowej. W zakładach tych zestawy sprzętu przeciwpożarowego ustalą — w oparciu o wytyczne Komendy Głównej Straży Pożarnych — władze przełożone tych zakładów w porozumieniu z wojewódzką komendą straży pożarnych.

§ 5. Przepisy rozporządzenia niniejszego nie naruszają postanowień szczególnych regulujących warunki bezpieczeństwa przeciwpożarowego w pomieszczeniach, budynkach i zakładach specjalnych oraz na budowach, wymagających odrębnego uregulowania zabezpieczenia przed groźbą pożaru.

§ 6. Przepisy niniejszego rozporządzenia nie dotyczą nieruchomości pozostających pod zarządem wojska lub przez wojsko zajmowanych. Zapobieganie powstawaniu i rozszerzaniu się pożarów w tych nieruchomościach normują przepisy wydane przez Ministra Obrony Narodowej.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Gospodarki Komunalnej: *K. Mijal*

5

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRÓW: PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ, GÓRNICTWA I ENERGETYKI, PRZEMYSŁU CIĘŻKIEGO, PRZEMYSŁU LEKKIEGO, PRZEMYSŁU ROLNEGO I SPOŻYWCZEGO, ŻEGLUGI, KOMUNIKACJI, ZDROWIA ORAZ BUDOWNICTWA

z dnia 12 września 1949 r.

w sprawie bezpieczeństwa i hiegieny pracy przy użyciu aparatów natryskowych.

Dz. U. R. P. Nr 54, poz. 420.

Na podstawie art. 2 ust. 1 lit. a) oraz ust. 2 i 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o bezpieczeństwie i higienie pracy (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 325) oraz art. 2 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 sierpnia 1927 r. o zapobieganiu chorobom zawodowym i ich zwalczaniu (Dz. U. R. P. Nr 78, poz. 676) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie niniejsze dotyczy ochrony życia i zdrowia osób zatrudnionych przy natryskiwaniu powierzchni przedmiotów substancjami rozpuszczonymi w celu malowania, lakierowania, zwilżania lub innego rodzaju obróbki powierzchni tych przedmiotów.

§ 2. Do natryskiwania wolno używać wyłącznie substancji o ustalonym składzie chemicznym i rozpuszczalników, których właściwości mogące spowodować niebezpieczeństwo dla zdrowia i życia pracowników są uwidocznione trwale na opakowaniu (np. łatwopalne, wybuchowe, trujące).

§ 3. Zabrania się używania do natryskiwania związków ołowiu, arsenu i rtęci oraz następujących rozpuszczalników: benzyny zawierającej czteroetylek ołowiu, dwusiarczku węgla, czterochlorku węgla i chloropochodnych węglowodorów (trójchloretylenu i innych).

§ 4. Praca przy użyciu aparatów natryskowych powinna być tak zorganizowana, aby pracownicy byli zabezpieczeni przed wdychaniem powietrza zanieczyszczonego szkodliwymi substancjami i zaopatrzeni we właściwą odzież ochronną oraz sprzęt ochronny.

§ 5. 1. Natryskiwanie powinno odbywać się w szafach wyciągowych.

2. Szafy wyciągowe powinny być tak skonstruowane, aby całe przedmioty, podlegające obróbce, wraz z aparatem natryskowym (pistoletem) całkowicie się w nich mieściły.

3. W szafach wyciągowych powinny być zainstalowane wyciągi mechaniczne, całkowicie wsysające zanieczyszczone powietrze. Wyciągi te powinny być skoordynowane z ogólną wentylacją pomieszczenia pracy, w którym znajdują się szafy wyciągowe.

§ 6. 1. Jeżeli rozmiar przedmiotów lub wymagania produkcji nie pozwalają na natryskiwanie przedmiotów w szafach wyciągowych, natryskiwanie powinno odbywać się bądź w specjalnych pomieszczeniach — natryskowniach, oddzielonych od innych pomieszczeń pracy, bądź też na otwartej przestrzeni.

2. Pomieszczenie pracy o kubaturze co najmniej 4.000 m^3, w którym znajduje się tyl-

ko jedno stanowisko natryskowe, uważa się za przestrzeń otwartą.

§ 7. 1. W natryskowniach nie może się odbywać żadna inna praca, nie związana bezpośrednio z natryskiwaniem.

2. Natryskownie powinny posiadać sprawnie działające urządzenia wentylacyjne.

§ 8. Pracownicy zatrudnieni w natryskowniach, w których nie ma specjalnych urządzeń, zabezpieczających pracowników przed wdychaniem zanieczyszczonego powietrza (np. zasłon powietrznych) oraz pracownicy zatrudnieni przy natryskiwaniu na otwartej przestrzeni, powinni używać przy pracy osobistych ochron dróg oddechowych należycie ich zabezpieczających oraz, w razie potrzeby, również i innych środków ochrony osobistej (np. rękawic, okularów, odzieży ochronnej).

§ 9. Przy używaniu do natryskiwania substancji łatwopalnych lub wybuchowych należy przestrzegać, aby szafy wyciągowe, przewody wentylacyjne i wszelkie przedmioty znajdujące się w pomieszczeniu pracy oraz podłoga pomieszczenia były zbudowane z materiałów ognioodpornych.

§ 10. Substancje i rozpuszczalniki łatwopalne i lotne mogą być przechowywane w pomieszczeniach pracy tylko w zamykanych naczyniach metalowych, w ilości nie przekraczającej jednodniowego zapotrzebowania.

Naczynia opróżnione należy natychmiast usuwać z pomieszczeń pracy.

§ 11. Szafy wyciągowe i przewody wentylacyjne powinny być sprawdzane co najmniej raz na tydzień i oczyszczane w razie potrzeby.

§ 12. Suszenie przedmiotów, świeżo poddanych obróbce przez natryskiwanie, powinno odbywać się w specjalnym pomieszczeniu (suszarni), oddzielonym od innych pomieszczeń.

§ 13. 1. Tekst niniejszego rozporządzenia powinien być wywieszony w pomieszczeniu pracy w miejscu widocznym.

2. Kierownictwo zakładu pracy powinno doręczyć każdemu pracownikowi przed przystąpieniem do prac natryskowych instrukcję i pouczenie, dotyczące przestrzegania bezpieczeństwa i higieny pracy przy natryskiwaniu, a ponadto w drodze ustnych pouczeń i kontroli — upewnić się, czy pracownicy zapoznali się należycie z treścią tych instrukcji i pouczeń.

3. Kierownictwo zakładu pracy obowiązane jest skierować pracownika przed zatrudnieniem go przy pracach natryskowych do lekarza. Pracownicy zatrudnieni powinni być okresowo badani przez lekarza w terminach, określonych przez lekarza.

§ 14. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *K. Rusinek*

Minister Górnictwa i Energetyki: *R. Nieszporek*

Kierownik Ministerstwa Przemysłu Ciężkiego:
w z. *R. Fidelski*

Minister Przemysłu Lekkiego: *E. Stawiński*

Minister Przemysłu Rolnego i Spożywczego:
B. Rumiński

Minister Żeglugi: *A. Rapacki*

Minister Komunikacji: *J. Rabanowski*

Minister Zdrowia: *T. Michejda*

Minister Budownictwa: *M. Spychalski*

6

ZARZĄDZENIE Nr 19 PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia 3 lutego 1951 r.

w sprawie tymczasowej tabeli stanowisk oraz dodatków funkcyjnych i służbowych dla pracowników w dziale Ministerstwa Gospodarki Komunalnej.

Monitor Polski Nr A-14, poz. 194

Na podstawie § 4 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 lutego 1949 r. w sprawie ustalenia stanowisk służbowych i zaszeregowania do grup uposażenia pracowników państwowych, podlegających ustawie o państwowej służbie cywilnej, oraz pracowników samorządowych (Dz. U. R. P. Nr 14, poz. 92) oraz § 18 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 lutego 1949 r. w sprawie dodatków funkcyjnych i służbowych dla pracowników państwowych i samorządowych oraz przewodniczących organów wykonawczych gmin miejskich i wiejskich (Dz. U. R. P. Nr 14, poz. 94 i Nr 53, poz. 406) zarządza się co następuje:

1. Zewala się na utworzenie w dziale Ministerstwa Gospodarki Komunalnej nowych stanowisk, wymienionych w załączniku Nr 1, do czasu uwzględnienia ich w ogólnej tabeli stanowisk.

2. Pracownikom, wymienionym w załączniku Nr 2, przyznaje się dodatki funkcyjne względnie służbowe według stawek w nim określonych.

3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1951 r.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

Załącznik Nr 1 do zarządzenia Nr 19 Prezesa Rady Ministrów z dnia 3 lutego 1951 r.

Wyciąg z tabeli stanowisk w Ministerstwie Gospodarki Komunalnej.

2. Władze ochrony przeciwpożarowej.

Komenda Główna Straży Pożarnych

Kolejność	Stanowisko służbowe (tytuł)	Grupa uposażenia miesięcznego
1.	Zastępca Komendanta Głównego Straży Pożarnych	I — II
2.	Naczelnik wydziału, starszy inspektor, starszy radca do spraw..., komendant oficerskiej szkoły pożarniczej, redaktor	V — III
3.	Zastępca komendanta oficerskiej szkoły pożarniczej	VI — IV
4.	Kierownik oddziału, inspektor, radca, kierownik rachuby, starszy księgowy, oficer szkoleniowy, starszy lektor	VI — V
5.	Młodszy inspektor, referendarz, kontroler rachunkowy, księgowy, adiutant komendanta głównego straży pożarnych, lektor	VIII — VI
6.	Kierownik kancelarii ogólnej, kierownik magazynu, kierownik hali maszyn, starsza maszynistka	VIII — VII
7.	Skarbnik (kasjer), starszy rachmistrz, likwidator (rachunków płac), podreferendarz, bibliotekarz, intendent, stenotypista	IX — VII
8.	Kreślarz	X — VII
9.	Starszy rejestrator, starszy kancelista	IX — VIII
10.	Kierownik centrali telefonicznej, maszynistka, magazynier, sekretarz (administracyjny, rachunkowy), korektor	X — VIII
11.	Starszy woźny, powielaczowy	X — IX
12.	Rachmistrz, rejestrator, kancelista, telefonista	XI — X
13.	Woźny	XI — X
14.	Młodsza maszynistka	XI
15.	Młodszy woźny	XII — XI

Wojewódzkie komendy (Warszawska i Łódzka Komenda) Straży Pożarnych.

1.	Komendant wojewódzki (m. st. Warszawy, m. Łodzi) straży pożarnych	V — IV
2.	Zastępca komendanta wojewódzkiego (m. st. W-wy, m. Łodzi) straży pożarnych	VI — IV
3.	Komendant wojewódzkiego (m. st. W-wy, m. Łodzi) ośrodka szkolenia pożarniczego, kierownik oddziału, inspektor, radca	VI — V
4.	Zastępca komendanta wojewódzkiego (m. st. Warszawy, m. Łodzi) ośrodka szkolenia pożarniczego, kierownik rachuby, oficer szkoleniowy, starszy lektor	VII — V
5.	Referendarz, młodszy inspektor, kontroler, rachunków, lektor	VIII — VI
6.	Kierownik kancelarii ogólnej, kierownik hali maszyn, starsza maszynistka	VIII — VII
7.	Intendent, skarbnik (kasjer) starszy rachmistrz, likwidator (rachunkowy, płac), podreferendarz	IX — VII
8.	Kreślarz	X — VII
9.	Starszy rejestrator, starszy kancelista	IX — VIII
10.	Sekretarz (administracyjny, rachunkowy), maszynistka, magazynier	X — VIII

11.	Starszy woźny, powielaczowy	X — IX
12.	Rachmistrz, rejestrator, kancelista, telefonista	XI — IX
13.	Woźny	XI — X
14.	Młodsza maszynistka	XI
15.	Młodszy woźny	XII — XI

Powiatowe komendy straży pożarnych.

1.	Komendant powiatowy straży pożarnych	VII — VI
2.	Zastępca komendanta powiatowego straży pożarnych	VIII — VII
3.	Podreferendarz	IX — VII
4.	Starszy rejestrator, starszy kancelista	IX — VIII
5.	Sekretarz (administracyjny, rachunkowy), maszynistka	X — VIII
6.	Starszy woźny	X — IX
7.	Rejestrator, kancelista	XI — IX
8.	Woźny	XI — X
9.	Młodsza maszynistka	XI
10.	Młodszy woźny	XII — XI

Oddziały liniowe zawodowych straży pożarnych:

(pracownicy administracyjni)

I kat. — w m. st. Warszawie i m. Łodzi

1.	Kierownik oddziału	VI — V
2.	Oficer (techniczny, prewencyjny), kierownik samodzielnego referatu	VII — V
3.	Referendarz, księgowy	VIII — VI
4.	Kierownik kancelarii ogólnej, starsza maszynistka	VIII — VII
5.	Podreferendarz, skarbnik (kasjer), starszy rachmistrz, kierownik magazynu	IX — VII
6.	Starszy kancelista, starszy rejestrator	IX — VIII
7.	Maszynistka, magazynier	X — VIII
8.	Starszy woźny	X — IX
9.	Kancelista, rejestrator, rachmistrz	XI — IX
10.	Młodsza maszynistka	XI
11.	Młodszy woźny	XII — XI

II kat. — w miastach liczących ponad 100.000 mieszkańców

1.	Kierownik oddziału, oficer (techniczny, prewencyjny)	VII — VI
2.	Referendarz księgowy	VIII — VI
3.	Kierownik kancelarii ogólnej, starsza maszynistka	VIII — VII
4.	Podreferendarz, skarbnik (kasjer), starszy rachmistrz, kierownik magazynu	IX — VII
5.	Starszy kancelista, starszy rejestrator	IX — VIII
6.	Maszynistka, magazynier	X — VIII
7.	Starszy woźny	X — IX
8.	Kancelista, rejestrator, rachmistrz	XI — IX
9.	Młodsza maszynistka	XI
10.	Młodszy woźny	XII — XI

III. kat. — w miastach liczących poniżej 100.000 mieszkańców

1.	Oficer (techniczny, prewencyjny), referendarz, księgowy	VIII — VI
2.	Podreferendarz	IX — VII
3.	Maszynistka, magazynier	X — VIII
4.	Starszy woźny	X — IX
5.	Rachmistrz, rejestrator, kancelista	XI — IX
6.	Woźny	XI — X
7.	Młodsza maszynistka	XI
8.	Młodszy woźny	XII — XI

Załącznik Nr 2 do zarządzenia Nr 19
Prezesa Rady Ministrów z dnia
3 lutego 1951 r.

DODATKI FUNKCYJNE

Komenda Główna Straży Pożarnych

Zastępca komendanta głównego	stawka 2 lub 1
Naczelnik wydziału, starszy inspektor	„ 3
Starszy radca do spraw..., komendant oficerskiej szkoły pożarniczej, redaktor	„ 3
Zastępca komendanta oficerskiej szkoły pożarniczej, kierownik oddziału, inspektor	„ 4

Komendy wojewódzkie

(m. st. Warszawy i m. Łodzi)

Komendant w m. st. Warszawie i m. Łodzi oraz komendant wojewódzki w Katowicach	stawka 4,3 lub 2
Komendant wojewódzki, zastępca komendanta wojewódzkiego (w m. st. Warszawie i m. Łodzi)	stawka 4 lub 3
Komendant wojewódzkiego ośrodka szkolenia pożarniczego, kierownik oddziału, inspektor	„ 5

Komendy powiatowe

Komendant powiatowy	„ 5

Zawodowe straże pożarne:

(pracownicy administracyjni w oddziałach liniowych)

a) w m. st. Warszawie i m. Łodzi

Oficer (techniczny, prewencyjny)	stawka 4
Kierownik oddziału, kierownik samodzielnego referatu	„ 5

b) w miastach liczących ponad 100.000 mieszkańców

Oficer (techniczny, prewencyjny)	stawka 4
Kierownik oddziału	„ 5

c) w miastach liczących poniżej 100.000 mieszkańców

Oficer (techniczny, prewencyjny)	„ 5

DODATKI SŁUŻBOWE

Komenda Główna Straży Pożarnych

Radca, oficer szkoleniowy, starszy księgowy, starszy lektor	stawka a
Młodszy inspektor, kierownik rachuby, referendarz, kontroler rachunków, samodzielny księgowy, adiutant komendanta głównego, lektor, kierownik kancelarii ogólnej	„ b
Skarbnik (kasjer), intendent, podreferendarz samodzielnie referujący, kierownik magazynu, kierownik hali maszyn	„ c

Komendy wojewódzkie	
Oficer szkoleniowy, zastępca komendanta wojewódzkiego ośrodka szkolenia pożarniczego	stawka a
Radca, starszy lektor, referendarz pobierający uposażenie VII — VI grupy, młodszy inspektor	„ b
Kierownik rachuby, referendarz pobierający uposażenie VII grupy, kontroler rachunków, lektor, kierownik kancelarii ogólnej, intendent, skarbnik (kasjer) podreferendarz samodzielnie referujący	„ c
Komendy powiatowe	
Zastępca komendanta powiatowego straży pożarnych	stawka a
Podreferendarz samodzielnie referujący	„ c
Zawodowe straże pożarne: (pracownicy administracyjni w oddziałach liniowych)	
a) w m. st. Warszawie i m. Łodzi	
Referendarz pobierający uposażenie VII — VI grupy, samodzielny księgowy	„ b
Referendarz pobierający uposażenie VIII grupy, skarbnik (kasjer), kierownik magazynu, podreferendarz samodzielnie referujący	„ c
b) w miastach liczących ponad 100.000 mieszkańców	
Referendarz pobierający uposażenie VII — VI grupy, samodzielny księgowy	„ b
Referendarz pobierający uposażenie VII — VI grupy, skarbnik (kasjer), kierownik magazynu podreferendarz samodzielnie referujący	„ c
c) w miastach liczących poniżej 100.000 mieszkańców	
Referendarz, samodzielny księgowy, podreferendarz samodzielnie referujący	„ c

7

ZARZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI KOMUNALNEJ

z dnia 29 stycznia 1951 r.

w sprawie obowiązku współdziałania w akcji ratowniczej straży pożarnych.

Monitor Polski Nr A-11 poz. 166

Na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 4 lutego 1950 r. o ochronie przeciwpożarowej i jej organizacji (Dz. U. R. P. Nr 6, poz. 51) zarządza się co następuje:

§ 1. Współdziałanie w akcji ratowniczej straży pożarnych polega na:

1) niezwłocznym zalarmowaniu przy użyciu wszelkich dostępnych środków w razie wybuchu pożaru najbliższej straży pożarnej lub najbliższego organu Milicji Obywatelskiej albo służby bezpieczeństwa publicznego, a na terenie gmin — sołtysa, jako też na niezwłocznym zaalarmowaniu mieszkańców objętego lub zagrożonego pożarem budynku mieszkalnego względnie użytkowego;

2) niezwłocznym przystąpieniu przez osoby, będące na miejscu lub w pobliżu pożaru, bez czekania na przybycie straży pożarnej, w sposób w danych warunkach możliwy, do akcji ratowniczej i do niesienia pomocy osobom zagrożonym; akcją ratunkową do czasu przybycia straży pożarnej kieruje znajdujący się na miejscu pożaru przedstawiciel Milicji Obywatelskiej, sołtys lub podsołtys, a w razie ich nieobecności — każdy, kto objął samorzutnie kierownictwo akcji;

3) niezwłocznym wykonywaniu przez osoby będące na miejscu pożaru wszelkich zarządzeń, wydawanych przez kierującego akcją ratowniczą;

4) udostępnieniu wszelkich dróg i gruntów do przejścia osób oraz przejazdu lub postoju pojazdów, biorących bezpośredni lub pośredni udział w akcji ratowniczej;

5) użyczeniu urządzeń, mogących służyć do zaalarmowania straży pożarnych lub do akcji zwalczania pożaru;

6) zezwoleniu na umieszczenie na nieruchomości urządzeń i przyrządów potrzebnych do akcji ratowniczej;

7) przyjmowaniu na przechowanie uratowanego od pożaru mienia oraz udzielaniu tymczasowego schronienia pogorzelcom;

8) dostarczaniu posiadanych środków przewozowych konnych i mechanicznych, potrzebnych dla przewozu na miejsce akcji straży pożarnych, sprzętu przeciwpożarowego, wody itp.;

9) pełnieniu wart dla ochrony przeciwlotniczej.

§ 2. 1. Obowiązki wymienione w § 1 pkt 1, 2, 3 oraz 9 obciążają wszystkie osoby fizyczne na terenie miast i gmin, jeżeli nie są od nich wolne na podstawie §§ 3 i 6 niniejszego zarządzenia.

2. Obowiązki wymienione w § 1 pkt 4,5,6, 7,8 obciążają wszystkie osoby fizyczne i prawne oraz władze, instytucje i inne jednostki gospodarcze na terenie miast i gmin.

3. Współdziałanie jednostek wojskowych oraz żołnierzy znajdujących się na służbie w akcji ratowniczej, określonej w § 1 pkt 2—8, następuje na podstawie decyzji dowódcy jednostki, który określa zakres i sposób współdziałania w granicach nie sprzeciwiających się istotnym interesom służby wojskowej.

4) Żołnierze znajdujący się na służbie obowiązani są do wykonania obowiązku alarmowania, określonego w § 1 pkt 1, jeżeli nie pozostaje to w sprzeczności z ich obowiązkami służbowymi.

§ 3. Od obowiązków wymienionych w § 1 pkt 2 i 3 są zwolnione:

1) osoby niezdolne do pełnienia tych obowiązków wskutek choroby, ułomności fizycznej albo psychicznej;
2) kobiety w ciąży oraz w ciągu 6 tygodni po odbyciu połogu;
3) matki i inne kobiety, sprawujące opiekę nad dziećmi w wieku do ukończonych lat 7;
4) osoby nieletnie do lat 16;
5) osoby, które ukończyły 60 lat życia.

§ 4. 1. Prezydia gminnych oraz miejskich rad narodowych na wniosek komendanta straży pożarnej wyznaczą właścicieli i użytkowników pojazdów konnych i mechanicznych środków transportowych do pogotowia przewozu straży pożarnej i sprzętu przeciwpożarowego na miejsce akcji ratunkowej i z powrotem. Jednocześnie prezydia rad narodowych określą, kiedy, w jakich warunkach i do jakiego miejsca wyznaczony właściciel lub użytkownik środków transportowych obowiązany jest je dostarczyć.

2. Komendant straży pożarnej lub inna osoba kierująca oddziałem straży pożarnej może w czasie pożaru zajmować siłę pociągową i konieczne środki transportowe dla przewozu straży pożarnej i sprzętu przeciwpożarowego oraz wody, jeśli jest to niezbędne dla akcji przeciwpożarowej, a będące w rozporządzeniu środki okażą się nie wystarczające.

3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do jednostek wojskowych oraz siły pociągowej, środków transportowych i sprzętu przeciwpożarowego znajdujących się w ich posiadaniu.

§ 5. 1. Gminna względnie miejska rada narodowa może, o ile szczególne warunki tego wymagają, wprowadzić obowiązek pełnienia przez ludność nocnych wart przeciwpożarowych. W okresie żniw i omłotów gmina rada narodowa może ze względu na szczególny okres niebezpieczeństwa pożarowego wprowadzić również obowiązek wart dziennych.

2. Wykonanie obowiązku pełnienia warty polega na czuwaniu nad przeciwpożarowym bezpieczeństwem powierzonego rejonu i niezwłocznym alarmowaniu o powstałym pożarze lub groźbie jego powstania.

3. Komendant Główny Straży Pożarnych wyda za zgodą Ministra Gospodarki Komunalnej regulamin pełnienia warty przeciwpożarowej, w którym określi tryb wyznaczania wartowników, sposób pełnienia służby wartowniczej i maksymalny czas jej trwania oraz prawa i obowiązki wartowników.

§ 6. 1. Od obowiązku pełnienia warty przeciwpożarowej wolne są:

1) osoby wymienione w § 3,
2) posłowie na Sejm,
3) członkowie prezydiów rad narodowych,
4) żołnierze w czynnej służbie wojskowej,
5) osoby pełniące służbę w Milicji Obywatelskiej, Ochotniczej Rezerwie Milicji Obywatelskiej oraz w innych organach służby bezpieczeństwa publicznego jak również pracownicy liniowi wszelkich organów ochrony przeciwpożarowej,
6) uczniowie szkół podstawowych, średnich i wyższych,
7) duchowni uznanych przez Państwo wyznań,
8) cudzoziemcy korzystający z prawa zakrajowości,
9) lekarze.

2. Prezydium tej rady narodowej, która wprowadzi obowiązek pełnienia warty przeciwpożarowej może na wniosek zainteresowanych zwolnić od pełnienia warty również inne osoby, nie wymienione w § 3, jeżeli interes publiczny lub dobro służby powołanego do pełnienia warty tego wymaga. Wniosek o zwolnienie powinien zawierać stwierdzenie przez władzę przełożoną osoby, ubiegającej się o zwolnienie, że wykonanie obowiązku pełnienia warty przez wnioskodawcę może ujemnie wpłynąć na sprawność pracy w danym urzędzie, przedsiębiorstwie lub instytucji.

3. Członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych mogą być w wykonywaniu obowiązku pełnienia warty zastępowani innymi członkami tej spółdzielni, wyznaczonymi przez zarząd spółdzielni.

§ 7. Zwolnienie od obowiązków pełnienia warty przeciwpożarowej, oparte na § 3 pkt 1 i 2 stwierdza prezydium właściwej gminnej lub miejskiej rady narodowej po przedstawieniu świadectwa wystawionego przez społeczny zakład służby zdrowia. W innych przypadkach, przewidzianych w § 3, prezydium rady narodowej może domagać się przedłożenia dowodów, uzasadniających zwolnienie od pełnienia warty przeciwpożarowej.

§ 8. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Gospodarki Komunalnej
K. Mijal

8

ZARZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI KOMUNALNEJ

z dnia 21 maja 1951 r.

w sprawie ustalenia statutu wzorowego ochotniczej straży pożarnej.

Monitor Polski Nr A-58 poz. 762

Na podstawie art. 8 ust. 5 ustawy z dnia 4 lutego 1950 r. o ochronie przeciwpożarowej i jej organizacji (Dz. U. R. P. Nr 6, poz. 51) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustala się wzorowy statut ochotniczej straży pożarnej w brzmieniu załącznika do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Gospodarki Komunalnej: *K. Mijal*

Załącznik do zarządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 21 maja 1951 r.

STATUT OCHOTNICZEJ STRAŻY POŻARNEJ w . . . .

Rozdział I.

Charakter, nazwa, zadania i środki działania.

§ 1. Stowarzyszenie nosi nazwę „Ochotnicza Straż Pożarna w . . . .“. W dalszym ciągu niniejszego statutu „Ochotnicza Straż Pożarna w . . . . . “ będzie w skrócie nazywana „Strażą Pożarną“.

§ 2. Straż Pożarna jest stowarzyszeniem zarejestrowanym.

§ 3. Siedzibą Straży Pożarnej jest . . . . ., a terenem działalności . . . .

Straż Pożarna ma prawo i obowiązek udzielania pomocy w swoim zakresie działania również poza terenem swej działalności

§ 4. Celem Straży Pożarnej jest:

a) organizowanie i prowadzenie akcji zapobiegawczej przed pożarami i innymi klęskami żywiołowymi oraz współdziałanie w tym zakresie z właściwymi władzami państwowymi,

b) udzielanie pomocy i ratunku w razie pożaru lub innych klęsk żywiołowych,

c) wykonywanie wszelkich innych czynności i spełnianie obowiązków wynikających z niniejszego statutu oraz przepisów prawnych, regulujących ochronę przed innymi klęskami żywiołowymi.

§ 5. Do osiągnięcia powyższych celów Straż Pożarna dąży przez:

a) fachowe i ideologiczne szkolenie swych członków,

b) organizowanie ze swych członków jednostek służby przeciwpożarowej i innych dziedzin pokrewnych,

c) udzielanie terenowym władzom państwowym opinii fachowych w sprawach bezpieczeństwa przeciwpożarowego,

d) uświadamianie społeczeństwa na terenie swej działalności o konieczności i sposobach ochrony przed pożarami i innymi klęskami żywiołowymi,

e) współpracę z Ochotniczą Rezerwą Milicji Obywatelskiej i innymi organizacjami społecznymi w zakresie wzmożenia bezpieczeństwa przeciwpożarowego,

f) organizowanie i utrzymywanie dla swych członków sekcji sportowych, zespołów świetlicowych, bibliotek, kas samopomocy, orkiestr i chórów jak również organizowanie imprez propagandowo-dochodowych na cele straży pożarnych,

§ 6. Straż Pożarna może posiadać sztandar oraz używać pieczęci, znaków i oznak według norm i wzorów ustalonych przez Ministra Gospodarki Komunalnej.

Rozdział II.

Członkowie Straży Pożarnej

§ 7. Członkiem Straży Pożarnej może być obywatel polski nienagannej przeszłości, który:

a) ukończył 18 lat,

b) zgłosił swe przystąpienie do Straży Pożarnej,

c) zostanie do niej przyjęty oraz

d) złoży przepisane regulaminem przyrzeczenie służbowe.

§ 8. Członków Straży Pożarnej przyjmuje komenda straży. Zgłoszenie kandydata na członka musi być poparte pisemnie przez 2 członków mających za sobą co najmniej po roku służby w Straży Pożarnej. Osoba nie przyjęta do Straży Pożarnej ma prawo ubiegania się o ponowne przyjęcie dopiero po upływie 6 miesięcy od daty otrzymania odpowiedzi odmownej.

Członek Straży Pożarnej może być usunięty na mocy uchwały komendy straży, jeżeli:

a) nie wypełnia obowiązków określonych w niniejszym statucie albo w regulaminach służbowych,
b) działalność jego jest sprzeczna z celami Straży Pożarnej.

Od decyzji w przedmiocie usunięcia służy usuniętemu prawo odwołania się do zgromadzenia ogólnego.

Odwołanie winno być złożone na piśmie komendzie straży w ciągu 2 tygodni od dnia doręczenia usuniętemu członkowi odpisu uchwały komendy straży. W okresie czasu od powzięcia przez komendę straży uchwały w przedmiocie usunięcia członka do czasu rozpoznania odwołania wnoszący odwołanie jest zawieszony w prawach członkowskich.

§ 9. Członkowie są obowiązani:
a) przestrzegać postanowień statutu i regulaminów oraz zarządzeń władz Straży Pożarnej i dokładać wszelkich starań w kierunku najlepszego wywiązywania się z przyjętych na siebie obowiązków,
b) brać czynny udział w akcji ratowniczej w zakresie oznaczonym regulaminem służby przeciwpożarowej,
c) dbać o dobrą opinię Straży Pożarnej i całego strażactwa,
d) podwyższać swój poziom wiedzy fachowej i uświadomienia politycznego, a w szczególności brać udział w szkoleniu, zarządzonym przez komendę straży na mocy obowiązujących instrukcji i regulaminów.

§ 10. Członkowie mają prawo:
a) brać udział w zgromadzeniu ogólnym,
b) korzystać z wszelkich urządzeń technicznych i kulturalnych będących w rozporządzeniu Straży Pożarnej,
c) wybierać i być wybieranym do władz Straży Pożarnej.

Rozdział III.

Władze Straży Pożarnej.

§ 11. Władzami Straży Pożarnej są: zgromadzenie oraz komenda straży.

§ 12. Zgromadzenia ogólne są zwyczajne i nadzwyczajne. Zgromadzenie ogólne zwołuje komenda straży, zawiadamiając członków o terminie i porządku obrad zgromadzenia przynajmniej na 14 dni przed tym terminem.

O terminie i porządku obrad zgromadzenia ogólnego komenda straży obowiązana jest ponadto zawiadomić pisemnie prezydium właściwej rady narodowej oraz powiatową komendę straży pożarnych na 7 dni przed terminem zgromadzenia.

§ 13. Zwyczajne zgromadzenie ogólne zwoływane jest raz na rok, najpóźniej w marcu, w celu rozpatrzenia sprawozdania za rok ubiegły i udzielenia władzom absolutorium oraz uchwalenia budżetu.

Nadzwyczajne zgromadzenie ogólne zwołuje komenda straży:
a) z własnej inicjatywy,
b) na żądanie jednej trzeciej członków Straży Pożarnej,
c) na żądanie komisji rewizyjnej,
d) na żądanie prezydium rady narodowej, właściwej dla siedziby Straży Pożarnej,
e) na żądanie powiatowej komendy straży pożarnych.

W przypadkach wymienionych w ust. 2 pkt b), c), d), oraz e) zwołanie zgromadzenia ogólnego powinno nastąpić w ciągu 21 dni od daty zgłoszenia żądania. Żądający zwołania zgromadzenia ogólnego obowiązani są podać komendzie straży projektowany przez nich porządek obrad.

§ 14. Komendant Straży Pożarnej otwiera zgromadzenie ogólne i przewodniczy obradom do chwili wyboru przewodniczącego. Przewodniczący po objęciu przewodnictwa powołuje do prezydium zgromadzenia 2 asesorów oraz sekretarza. Obrady odbywają się według zatwierdzonego porządku obrad.

Prawo przemawiania poza kolejnością przysługuje delegatom władzy nadzorczej.

§ 15. Obrady zgromadzenia ogólnego są ważne przy obecności co najmniej $^1/_3$ ilości członków Straży Pożarnej z wyjątkiem zgromadzenia mającego decydować o rozwiązaniu Straży Pożarnej, które jest prawomocne przy obecności co najmniej $^1/_2$ członków Straży Pożarnej.

Uchwały zapadają zwykłą większością głosów z wyjątkiem uchwał, dotyczących zmiany statutu, likwidacji Straży Pożarnej oraz kupna i sprzedaży nieruchomości. Do ważności uchwał w powyższych sprawach wymagana jest większość $^2/_3$ głosów obecnych na zgromadzeniu ogólnym członków Straży Pożarnej.

Uchwały w przedmiocie zmiany statutu oraz likwidacji Straży Pożarnej winny być przed ich zgłoszeniem do zarejestrowania przedstawione do zaakceptowania powiatowej komendzie straży pożarnych.

Głosowanie odbywa się jawnie. Wybory odbywają się tajnie; w razie braku sprzeciwu dopuszczalny jest wybór przez aklamację.

Jeżeli zgromadzenie ogólne nie odbyło się z powodu nieprzybycia dostatecznej ilości członków, komenda straży powinna przed upływem 14 dni zwołać je powtórnie z tym samym porządkiem obrad. Zebranie zwołane w drugim terminie jest zdolne do powzięcia wszelkich uchwał bez względu na ilość obecnych członków.

Do kompetencji zgromadzenia ogólnego należy:
a) wybór 2 zastępców komendanta, sekretarza oraz pozostałych członków komendy, z wyjątkiem komendanta oraz delegowanych członków komendy,

b) wybór komisji rewizyjnej,
c) uchwalenie planów działalności i budżetu rocznego,
d) zatwierdzenie sprawozdań komendy straży oraz sprawozdań komisji rewizyjnej,
e) decydowanie o nabyciu i zbyciu nieruchomości oraz ich obciążaniu,
f) decydowanie o przyjęciu zapisów i darowizn,
g) rozstrzyganie skarg na działalność komendy straży,
h) decydowanie w sprawach wniesionych przez komendę straży pod obrady zgromadzenia ogólnego,
i) decydowanie o zmianie statutu i rozwiązaniu Straży Pożarnej.

§ 16. Przebieg i uchwały zgromadzenia ogólnego wpisuje się do księgi protokółów i opatruje podpisami przewodniczącego i sekretarza zgromadzenia. Komenda straży obowiązana jest przesłać odpis protokołu w ciągu 21 dni powiatowej komendzie straży pożarnych.

§ 17. Komenda straży składa się z komendanta, zastępcy komendanta do spraw kulturalno-oświatowych, zastępcy komendanta do spraw technicznych, sekretarza i 3 członków oraz delegata miejskiej względnie gminnej rady narodwej. Komendanta straży wyznacza na wniosek komendy powiatowej wojewódzka komenda straży pożarnych. Członkowie komendy są wybierani na okres 3 lat. W razie ustąpienia komendanta Straży Pożarnej obowiązki jego obejmuje jeden z jego zastępców, któremu komenda straży powierzy pełnienie obowiązków komendanta do chwili wyznaczenia nowego komendanta.

W razie ustąpienia członka komendy straży — komenda straży może dokooptować nowego członka na opróżnione miejsce. Wybór członków komendy straży podlega zatwierdzeniu przez powiatową komendę straży pożarnych. Kooptacja członków komendy straży podlega również zatwierdzeniu przez powiatową komendę straży pożarnych.

§ 18. Komendant kieruje Strażą Pożarną:
a) w zakresie spraw techniczno-bojowych — jednoosobowo w formie rozkazów i poleceń,
b) w zakresie spraw administracyjno-gospodarczych kolegialnie w formie uchwał komendy straży.

§ 19. Posiedzenia komendy straży zwołuje komendant lub wyznaczony przez niego zastępca. Zawiadomienia o posiedzeniu powinny być doręczane co najmniej na 3 dni przed terminem posiedzenia i zawierać proponowany porządek obrad. Do ważności posiedzenia konieczna jest obecność komendanta lub wyznaczonego przez niego zastępcy i 2 członków komendy straży. Uchwały zapadają większością głosów: w razie równości głosów decyduje głos komendanta. Przebieg posiedzenia i treść uchwał zapisuje sekretarz do księgi protokołów. Protokół podpisuje komendant lub wyznaczony przez niego zastępca i sekretarz.

§ 20. Wszelkiego rodzaju dokumenty podpisuje w imieniu Straży Pożarnej — komendant straży lub zastępujący go wyznaczony przez niego zastępca oraz jeden członek komendy straży. Rozkazy i polecenia (§ 18 pkt a) podpisuje samodzielnie komendant Straży Pożarnej lub wyznaczony przez niego zastępca.

§ 21. Do zakresu praw i obowiązków komendanta Straży Pożarnej należy w szczególności:
a) przedstawianie władzy nadzorczej wniosków, dotyczących zaopatrzenia Straży Pożarnej w sprzęt techniczny,
b) bezpośrednie kierowanie szkoleniem członków Straży Pożarnej w ramach zatwierdzonego przez władze nadzorcze planu ćwiczeń, kursów itp.,
c) kierowanie Strażą Pożarną podczas pożaru oraz we wszystkich wypadkach, w których straż wypełnia ustawowe oraz statutowe obowiązki,
d) utrzymywanie w Straży Pożarnej karności oraz udzielanie regulaminowych pochwał i wymierzanie kar,
e) składanie władzy nadzorczej sprawozdań z prac Straży Pożarnej.

§ 22. Do zakresu uprawnień i obowiązków komendy Straży Pożarnej należy w szczególności:
a) przyjmowanie i usuwanie członków Straży Pożarnej oraz rozstrzyganie między nimi sporów w zakresie spraw organizacyjnych,
b) opracowywanie i ustalanie wniosków na zgromadzenie ogólne, w szczególności planów prac i budżetu oraz sprawozdań z działalności i sprawozdań kasowych,
c) wykonywanie budżetu uchwalonego przez zgromadzenie ogólne,
d) zwoływanie zgromadzeń ogólnych Straży Pożarnej i układanie porządku obrad oraz wykonywanie uchwał tych zgromadzeń,
e) prowadzenie prac polityczno-wychowawczych, kulturalno-oświatowych oraz prac w zakresie wychowania fizycznego i dziedzin pokrewnych,
f) inicjowanie i wykonywanie wszelkich innych prac, wynikających ze współpracy z innymi organizacjami społecznymi i postanowień niniejszego statutu,
g) przedstawianie członków Straży Pożarnej, wyróżniających się zasługami i pracą, do odznaczeń.

Rozdział IV.

Fundusze Straży Pożarnej i komisja rewizyjna.

§ 23. Fundusze Straży Pożarnej tworzą:
a) subwencje przewidziane na cele miejscowej obrony przeciwpożarowej,
b) zapisy, darowizny i ofiary oraz zasiłki instytucji i zakładów ubezpieczeniowych, dochody z majątku oraz imprez urządzanych na cele Straży Pożarnej.

§ 24. Komenda straży obowiązana jest sporządzać corocznie sprawozdania kasowe, które przedstawia zgromadzeniu ogólnemu do zatwierdzenia. Sprawozdania te powinny być przez komendę udostępnione członkom do przejrzenia w jej lokalu co najmniej na 7 dni przed terminem zgromadzenia ogólnego. Komenda straży przesyła sprawozdania po ich zatwierdzeniu powiatowej komendzie straży pożarnych.

§ 25. Do sprawdzania gospodarki, ksiąg kasowych i rachunkowości powołuje się komisję rewizyjną. Komisja rewizyjna składa się z przewodniczącego i 2 członków wybranych na jeden rok przez zgromadzenie ogólne, które wybiera jednocześnie 2 zastępców. Komisja rewizyjna obowiązana jest badać stan majątku, księgi i rachunkowość Straży Pożarnej z własnej inicjatywy, na żądanie komendy straży oraz na żądanie prezydium właściwej rady narodowej lub powiatowej komendy straży pożarnych. Wnioski swoje komisja przedstawia na piśmie zgromadzeniu ogólnemu oraz władzom nadzorczym. Protokóły i wnioski komisji winny być podpisywane przez przewodniczącego i 2 członków lub też członka i jednego z zastępców, jeżeli drugi członek nie może wziąć udziału w pracach komisji. Dowody i akta kasowe oraz księgi inwentarzowe powinny być okazywane komisji rewizyjnej na jej żądanie.

Rozdział V.

Rozstrzyganie sporów.

§ 26. Spory i zatargi między członkami Straży Pożarnej, dotyczące spraw organizacyjnych, rozstrzyga komenda straży. Do rozstrzygania sporów i zatargów między członkami Straży Pożarnej na tle honorowym wyznacza komenda straży sąd honorowy w składzie 3 członków. Tryb postępowania przed sądem honorowym określi regulamin uchwalony przez zgromadzenie ogólne na wniosek komendy straży i zatwierdzony przez komendę powiatową straży pożarnych.

Rozdział VI.

Nadzór.

§ 27. Nadzór nad działalnością Straży Pożarnej sprawują w ramach prawa o stowarzyszeniach prezydia właściwych rad narodowych.

§ 28. Powiatowa komenda straży pożarnych sprawuje nadzór nad działalnością Straży Pożarnej w zakresie określonym w niniejszym statucie, a w szczególności:

a) zatwierdza wybór komendy straży,
b) zatwierdza budżet, plan działalności oraz plan inwestycyjny,
c) zatwierdza uchwały w przedmiocie kupna, sprzedaży oraz obciążenia nieruchomości,
d) akceptuje uchwały w przedmiocie zmiany statutu oraz w sprawie rozwiązania Straży Pożarnej.

§ 29. Powiatowa komenda straży pożarnych ma prawo dysponować sprzętem Straży Pożarnej uznanym przez siebie za nadliczbowy.

Dysponując tym sprzętem Straży Pożarnej, powiatowa komenda straży pożarnych określi zarazem warunki odpłatności za używanie lub przejęcie sprzętu Straży Pożarnej.

§ 30. Od decyzji powiatowej komendy straży pożarnych, wydanych na podstawie §§ 28 i 29 statutu, może być przez komendę straży wniesione odwołanie do wojewódzkiej komendy straży pożarnych.

Odwołanie winno być wniesione na piśmie do powiatowej komendy straży pożarnych w ciągu 7 dni od doręczenia decyzji. Wniesienie odwołania wstrzymuje wykonanie zaskarżonej decyzji.

§ 31. Wojewódzka komenda straży pożarnych ma prawo rozwiązać komendę straży, jeżeli nie wypełnia ona obowiązków statutowych albo działa na szkodę Straży Pożarnej. Rozwiązując komendę straży wojewódzka komenda straży pożarnych wyznaczy spośród członków Straży Pożarnej tymczasowo trzyosobową komendę, która przejmie funkcje rozwiązanej komendy straży i zwoła zgromadzenie ogólne dokonania wyboru nowej komendy. Decyzja wojewódzkiej komendy straży pożarnych jest natychmiast wykonalna. Członkowie rozwiązanej komendy Straży Pożarnej mogą w ciągu 14 dni od dnia doręczenia komendantowi Straży Pożarnej decyzji w przedmiocie rozwiązania komendy straży wnieść odwołanie do Komendy Głównej Straży Pożarnych.

Odwołanie winno być złożone w wojewódzkiej komendzie straży pożarnych.

Rozdział VII.

Rozwiązanie Straży Pożarnej.

§ 32. Rozwiązanie Straży Pożarnej może nastąpić w sposób ustanowiony w obowiązującym prawie o stowarzyszeniach, a ponadto na podstawie uchwały zgromadzenia ogólnego. Zawiadomienia o terminie zgromadzenia ogólnego, na którym ma być głosowany wniosek o rozwiązaniu, powinny być rozesłane wraz z porządkiem obrad co najmniej na 4 tygodnie przed terminem.

Wniosek o rozwiązanie, jeżeli nie pochodzi od komendy, powinien być zgłoszony komendzie straży pisemnie i podpisany co najmniej przez połowę ogólnej liczby członków Straży Pożarnej.

§ 33. W przypadku uchwalenia rozwiązania Straży Pożarnej przez zgromadzenie ogólne likwidację przeprowadza komisja likwidacyjna, wybrana przez zgromadzenie ogólne w składzie przewodniczącego i 4 członków. Jeżeli likwidacja jest zarządzona przez władze na podstawie obowiązujących przepisów, likwidację przeprowadzają wyznaczeni przez władzę nadzorczą likwidatorzy.

Majątek będący własnością Straży Pożarnej przeznacza się na cele obrony przeciwpożarowej według decyzji władzy rejestracyjnej.

9

ZARZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI KOMUNALNEJ

z dnia 28 sierpnia 1951 r.

o umundurowaniu, oznakach i dystynkcjach personelu technicznego komend straży pożarnych.

Monitor Polski Nr A-83, poz. 1152

Na podstawie art. 5 ustawy z dnia 4 lutego 1950 r. o ochronie przeciwpożarowej i jej organizacji (Dz. U. R. P. Nr 6, poz. 51) zarządza się, co następuje:

I. Przepisy ogólne.

§ 1. 1. Przepisy niniejszego zarządzenia mają zastosowanie do personelu technicznego zatrudnionego we wszystkich jednostkach służby pożarniczej z wyjątkiem organów straży pożarnych podległych Ministrom Obrony Narodowej i Bezpieczeństwa Publicznego.

2. Przepisy niniejszego zarządzenia, dotyczące zawodowego personelu technicznego straży pożarnych, mają zastosowanie również do zawodowego personelu pogotowi i posterunków straży pożarnych.

3. Przepisy niniejszego zarządzenia, dotyczące personelu ochotniczych straży pożarnych, mają zastosowanie również do personelu straży obowiązkowych.

II. Umundurowanie.

§ 2. Umundurowanie personelu technicznego straży pożarnych składa się z:

a) bluzy,
b) spodni,
c) płaszcza sukiennego,
d) kurtki sukiennej,
e) płaszcza gabardinowego,
f) czapki,
g) pasa,
h) obuwia,
i) rękawiczek.

§ 3. Bluza, spodnie i obuwie są służbowe i wyjściowe; służbowe nosi personel zawodowych i ochotniczych wszystkich stopni, a ponadto wyjściowe nosi personel zawodowy stopni oficerskich.

§ 4. Kolor bluzy, spodni płaszcza i kurtki jest ciemno-granatowy.

2. Kolor otoku czapki, naramienników, patek i wypustek:

a) dla personelu zawodowego jest błękitny,

b) dla personelu ochotniczego jest czerwony (czerwień sygnałowa).

3. Guziki wzoru wojskowego, koloru srebrno-oksydowanego.

4. Patki o wymiarach 55 x 100 x 90 x 35 mm, wykonane z sukna na kołnierzu bluzy munduru służbowego i wyjściowego (wzory Nr Nr 9 i 10).

§ 5. W okresie letnim dozwolone jest noszenie munduru z materiału płóciennego koloru białego, bez patek z naramiennikami wymiennymi koloru błękitnego — dla personelu zawodowego, a czerwonego — dla personelu ochotniczego.

§ 6. Opis części umundurowania służbowego:

a) bluzka sukienna dla oficerów kamgarnowa z kołnierzem stojąco-wykładanym, jednorzędowa, zapinana na siedem dużych guzików, z 4 naszytymi kieszeniami. Pierwszy górny guzik bluzy osadzony jest o 4 cm niżej od haftki kołnierza, ostatni zaś — pod pasem. Dziurki od guzików umieszczone są w odległości 2,5 cm od brzegu. Końce kołnierza są długości 7 cm, odstęp końców kołnierza wynosi 3 — 3,5 cm. Wymiary górnych kieszeni: długość 12—13 cm, szerokość 12—13 cm; klapa kieszeniowa 5 cm szerokości, zapinana na jeden mały guzik. Wymiary dolnych kieszeni: długość 17 — 18 cm, szerokość 17 — 18 cm, klapa kieszeniowa 7 cm szerokości, zapinana na jeden mały guzik. Plecy gładkie bez szwa. Rękawy zakończone mankietami o szerokości 10 cm, z naszytym dużym guzikiem. Naramienniki o szerokości przy wszyciu w rękawy 4,5 cm, a przy kołnierzu 3,5 cm, zapinane na jeden mały guzik. Odległość górnej części naramiennika od kołnierza 1,5 cm. Pod kołnierzem munduru kołnierzyk biały lub w kolorze ciemnostalowym, wystający 2 mm ponad kołnierzem (wzór Nr 1);

b) spodnie sukienne lub dla oficerów kamgarnowe do butów z cholewami (bryczesy) o pasie biodrowym z kieszeniami bocznymi, sznurowanie z przodu lub wiązane (wzór Nr 2);

c) płaszcz sukienny jednorzędowy, wcięty w stanie, zapinany na 6 dużych guzików. Ostatni guzik przyszyty jest poniżej pasa służbowego. Dziurki od guzików umieszczone są w odległości 5,5 cm od brzegu.

Wymiary kołnierza: końce o długości 13 cm, tył kołnierza o szerokości 6,5 cm. Kołnierz zapinany z przodu na jedną haftkę. Z każdego boku płaszcza jedna wpuszczona kieszeń, umieszczona skośnie z listwą o szerokości 6 cm u dołu, 5 cm u góry i długości 23 cm zapinana pośrodku na jeden duży guzik. Kieszeń wszyta na takiej wysokości, by pas służbowy nałożony na płaszcz nie nakrywał jej górnego wszycia. Z tyłu płaszcza pęto długości 33—34 cm, szerokości 7 cm, zapinane na dwa duże guziki. Poniżej pęta, aż do dołu płaszcza rozpór zapinany na 5 małych guzików. Po bokach dwie fałdy głębokości 4 cm, pośrodku zaś kontrafałda szerokości 28 cm zaszyta od góry aż do górnej krawędzi pęta. Naramienniki długości takiej, by górna część naramiennika dotykała kołnierza, szerokości zaś przy wszyciu w rękawy 5 cm, a przy kołnierzu 3,5 cm, zapinane na jeden mały guzik. Rękawy zakończone mankietami o szerokości 19 cm. Długość płaszcza taka, aby dolny brzeg oddalony był o 30 cm od podstawy stopy (wzór Nr 3);

d) kurtka sukienna według kroju płaszcza sukiennego sięgająca powyżej kolan. Z tyłu zamiast kontrafałdy i fałd, dwa wcięcia boczne; rozpór długości 13 — 15 cm (wzór Nr 4). Szalik do płaszcza lub kurtki koloru ciemnogranatowego;

e) płaszcz gabardinowy letni, koloru ciemnogranatowego, kroju wojskowego lub sportowego (wzór Nr 5) z naramiennikami koloru błękitnego dla personelu zawodowego, a czerwonego dla personelu ochotniczego;

f) pas służbowy skórzany koloru ciemnobrązowego z klamrą prostokątną;

g) czapka okrągła usztywniona (wzór Nr 8) z wypustką dookoła ronda. Przód ronda wysokości 5 cm, rondo o średnicy 23—25 cm, wysokość otoku 5,5 cm; daszek fibrowy, lakierowany na czarno, okuty białym metalem; szerokość daszka (pośrodku) 5,5 cm, obwód daszka obejmuje pół obwodu czapki. Podpinka skórzana szerokości 1,8 cm koloru czarnego, ze sprzączką, przymocowana do otoku dwoma małymi guzikami. Na przodzie ronda oznaka opisana w § 9, pkt. 2. Na przodzie otoku dystynkcje dla personelu zawodowego według §§ 11 i 12;

h) buty z cholewami do bryczesów czarne;

i) rękawiczki skórzane koloru ciemnobrązowego, wełniane w kolorach granatowym lub stalowym.

§ 7. Opis części umundurowania wyjściowego:

a) bluza z kołnierzem leżąco wykładanym, zapinana na cztery duże guziki (wzór Nr 6); koszula koloru jednolitego bez deseni, w odcieniu ciemnoszarym; krawat koloru czarnego lub ciemnogranatowego;

b) spodnie długie o pasie biodrowym, bez mankietów, o szerokości 26 — 28 cm u dołu i 28 — 30 cm w kolanie (wzór Nr 7);

c) trzewiki koloru czarnego.

§ 8. Personel kobiecy w strażach pożarnych nosi umundurowanie i dystynkcje jak personel męski, z następującymi zmianami:

a) spódnica sukienna lub dla oficerów kamgarnowa — zamiast spodni — długość 8 cm poniżej kolan, z przodu jedna kontrafałda długości 30—40 cm, szerokości 20 cm, od góry zaszyta podwójnym szwem, z boku rozcięta 20 cm, długości (z lewej strony); tył spódnicy posiada dwa zaszycia (wzór Nr 11);

b) płaszcz sukienny lub letni gabardinowy jak dla personelu męskiego z tą różnicą, że odległość od podstawy stopy do dolnej krawędzi płaszcza wynosi 35 cm;

c) pończochy ciemnych kolorów w różnych odcieniach;

d) pantofle czarne na półsłupkowym obcasie lub trzewiki na niskim obcasie albo buty z cholewami.

III. Oznaki pożarnicze.

§ 9. Wprowadza się następujące oznaki pożarnicze:

1) oznaka na patkę kołnierza według wzoru Nr 12 w postaci tarczy w formie koła z płomieniami, koloru srebrno-oksydowego, obramowanej u dołu wieńcem koloru złotego; wymiar oznaki 45 mm x 21 mm;

2) oznaka na czapkę według Nr 13 w postaci tarczy w formie koła koloru złotego z brzegiem koloru srebrno-oksydowanego, obramowanej stylizowanymi liśćmi koloru złotego ponad tarczą płomienie koloru srebrno-oksydowanego, pośrodku tarczy orzeł państwowy koloru srebrno-oksydowanego; wymiar oznaki 70 mm x 56 mm;

3) oznaka określająca typ straży ochotniczej noszona na lewym rękawie munduru albo płaszcza w postaci czerwonej tarczy w formie koła z płomieniami w obramowaniu:

a) pierścieniem według wzoru Nr 14 dla członków straży pożarnych nie zmotoryzowanych,

b) półkolem zębatym według wzoru Nr 15 dla członków straży pożarnych częściowo zmotoryzowanych,

c) kołem zębatym według wzoru Nr 16 dla członków straży pożarnych całkowicie zmotoryzowanych; wymiar oznaki 55 x 28 mm;

4) oznaka dla słuchaczy Centralnej Oficerskiej Szkoły Pożarniczej noszona na naramiennikach obszytych sznurkiem koloru biało-błękitnego według wzoru Nr 17 w postaci monogramu z inicjałami „C.O.S.P.“ koloru srebrno-oksydowanego; wielkość oznaki 30 mm x 30 mm;
5) oznaki opisane w pkt 1 i 2 mogą być haftowane lub metalowe, opisane w pkt 3 powinny być wykonane z materiału sukiennego; oznaka opisana w pkt 4 powinna być wykonana z metalu.

IV. Dystynkcje.

§ 10. Dystynkcje służbowe służą do oznaczania:
1) stopni pożarniczych zawodowego personelu technicznego straży pożarnych;
2) funkcji wykonywanych przez członków ochotniczych straży pożarnych;

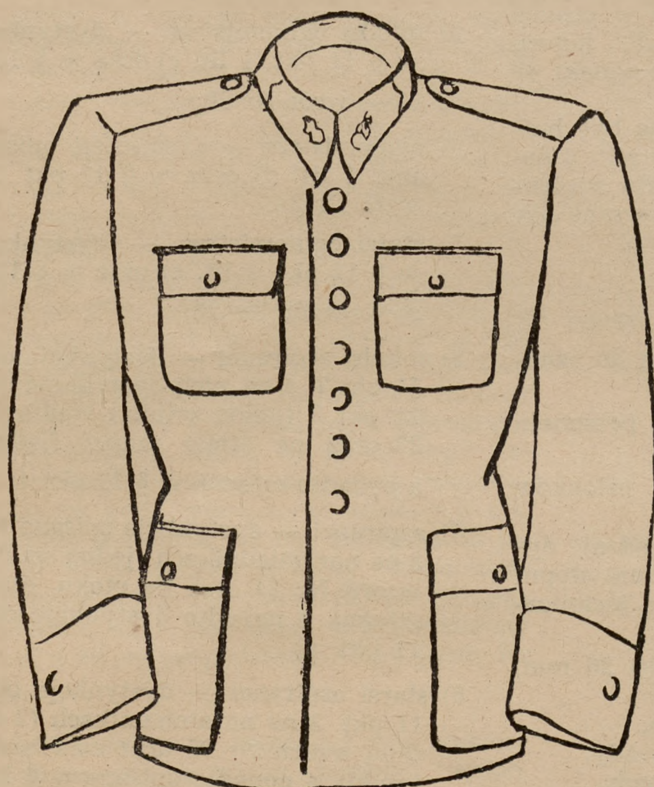
§ 11. Wprowadza się następujące rodzaje dystynkcji przeznaczonych do oznaczania stopni pożarniczych zawodowego personelu technicznego straży pożarnych:
1) paski srebrne na czapce długości 25 mm, a mianowicie:
   a) jeden pasek szerokości 4 mm,
   b) dwa paski szerokości 4 mm każdy,
   c) trzy paski szerokości 4 mm każdy,
   d) jeden pasek szerokości 8 mm i jeden pasek szerokości 4 mm,
   e) jeden pasek szerokości 8 mm i dwa paski szerokości 4 mm,
2) paski srebrne długości 90 mm na obydwóch rękawach munduru, kurtki lub płaszcza na tle sukna koloru błękitnego o wymiarze 100 mm x 55 mm, a mianowicie:
   a) jeden pasek szerokości 8 mm,
   b) dwa paski szerokości 8 mm każdy,
   c) trzy paski szerokości 8 mm każdy,
   d) jeden pasek szerokości 16 mm i jeden pasek szerokości 8 mm,
   e) jeden pasek szerokości 16 mm i dwa paski szerokości 8 mm każdy;
3) oznaka stopni oficerskich w postaci tarczy w formie koła z płomieniami w obramowaniu zębatego kółka koloru srebrno-oksydowanego; wymiar średnicy oznaki 16 mm;
4) galon pojedynczy koloru srebrno - oksydowanego, szerokości 5 mm, wokół górnego brzegu otoku czapki;
5) galon podwójny koloru srebrno-oksydowanego, szerokości 5 mm, wokół górnego brzegu otoku czapki;
6) srebrne podwójne prążki poprzeczne na naramiennikach długości 37 mm, szerokości 5 mm;
7) taśma srebrna oksydowana długości 5 cm, szerokości 3 mm, na naramiennikach.

§ 12. Opisanych w § 11 dystynkcji używają:
1) strażacy — dystynkcje opisane w § 11 pkt 1 lit. a) oraz w § 11 pkt 2 lit. a) — wzór Nr 18;
2) starsi strażacy — dystynkcje opisane w § 11 pkt 1 lit. b) oraz w § 11 pkt 2 lit. b) — wzór Nr 19;
3) młodsi ogniomistrze — dystynkcje opisane w § 11 pkt 1 lit. c) oraz w § 11 pkt 2 lit. c) — wzór Nr 20;
4) ogniomistrze — dystynkcje opisane w § 11 pkt 1 lit. d) oraz w § 11 pkt 2 lit. d) — wzór Nr 21;
5) starsi ogniomistrze — dystynkcje opisane w § 11 pkt 1 lit. e) oraz w § 11 pkt 2 lit. e) — wzór Nr 22;
6) młodsi aspiranci — dystynkcje opisane w § 11 pkt 7, a na nich dystynkcje opisane w § 11 pkt 3 (jedna sztuka) według wzoru Nr 23 oraz na otoku czapki (jedna sztuka), a ponadto opisane w § 11 pkt 4;
7) aspiranci — dystynkcje opisane w § 11 pkt. 3 na naramiennikach (jedna sztuka) według wzoru Nr 24 oraz na otoku czapki (jedna sztuka), a ponadto dystynkcje opisane w § 11 pkt 4;
8) starsi aspiranci — dystynkcje opisane w § 11 pkt 3 na naramiennikach (2 sztuki) według wzoru Nr 25 oraz na otoku czapki (2 sztuki), a ponadto opisane w § 11 pkt 4;
9) kapitanowie — dystynkcje opisane w § 11 pkt. 3 na naramiennikach (3 sztuki) według wzoru Nr 26 oraz na otoku czapki (3 sztuki), a ponadto dystynkcje opisane w § 11 pkt. 4;
10) kapitanowie - aspiranci — dystynkcje opisane w § 11 pkt. 6 oraz w § 11 pkt 3 na naramiennikach (1 sztuka) według wzoru Nr 27 i na otoku czapki (1 sztuka), a ponadto dystynkcje opisane w § 11 pkt 5;
11) kapitanowie - szefowie — dystynkcje opisane w § 11 pkt 6 oraz w § 11 pkt 3 na naramiennikach (2 sztuki) według wzoru Nr 28 i na otoku czapki (2 sztuki) a ponadto dystynkcje opisane w § 11 pkt 5;
12) kapitan - komendant — dystynkcje opisane w § 11 pkt 6 oraz w § 11 pkt 3 na naramiennikach (3 sztuki) według wzoru Nr 29 i na otoku czapki (3 sztuki), a ponadto dystynkcje opisane w § 11 pkt 5.

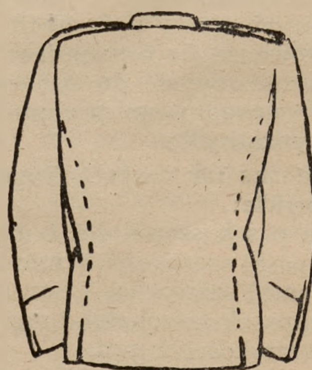
§ 13. Komendant Główny Straży Pożarnych używa dystynkcji kapitana - komendanta z tą różnicą, że na dystynkcje opisane w § 11 pkt 6 nałożony jest wieniec z trzech liści stylizowanych koloru złotego według wzoru Nr 30.

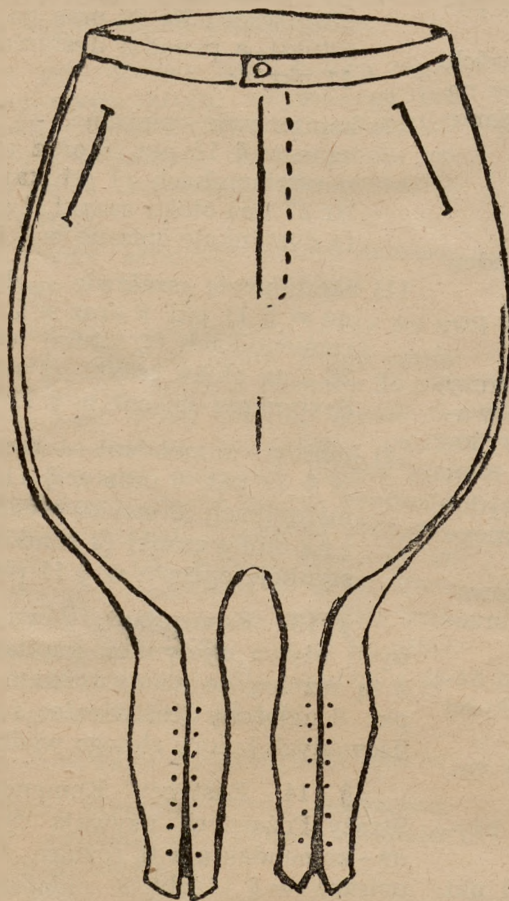
§ 14. Zastępcy Komendanta Głównego Straży Pożarnych używają dystynkcji kapitana - komendanta z tą różnicą, że na dystynkcje opisane w § 11 pkt. 6 nałożony jest wieniec z dwóch stylizowanych liści koloru złotego według wzoru Nr 31.

Załączniki do zarządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 28 sierpnia 1951 r.

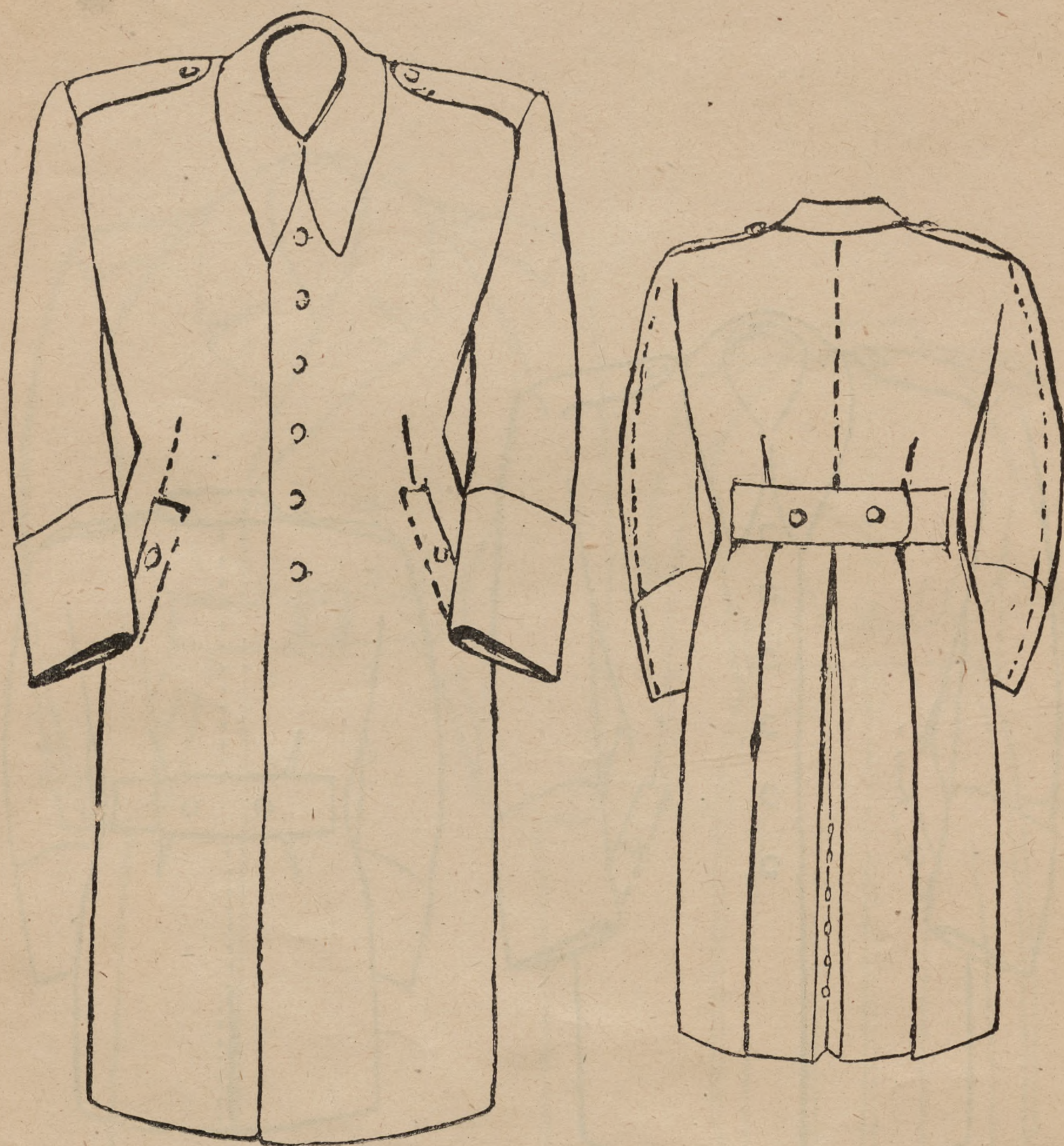

Wzór Nr.1

Wzór Nr 2

Wzór Nr 3

§ 15. Dla oznaczenia funkcji wykonywanych przez członków ochotniczych straży pożarnych wprowadza się dystynkcje w postaci pasków koloru srebrno--oksydowanego na naramiennikach, a mianowicie:

1) pasek długości 40 mm i szerokości 5 mm dla dowódcy sekcji według wzoru Nr 32;

2) jeden pasek długości naramiennika, szerokości 5 mm, dla dowódcy plutonu według wzoru Nr 33;

3) dwa paski długości naramiennika, szerokości 5 mm, dla członków komendy ochotniczej straży pożarnej według wzoru Nr 34;

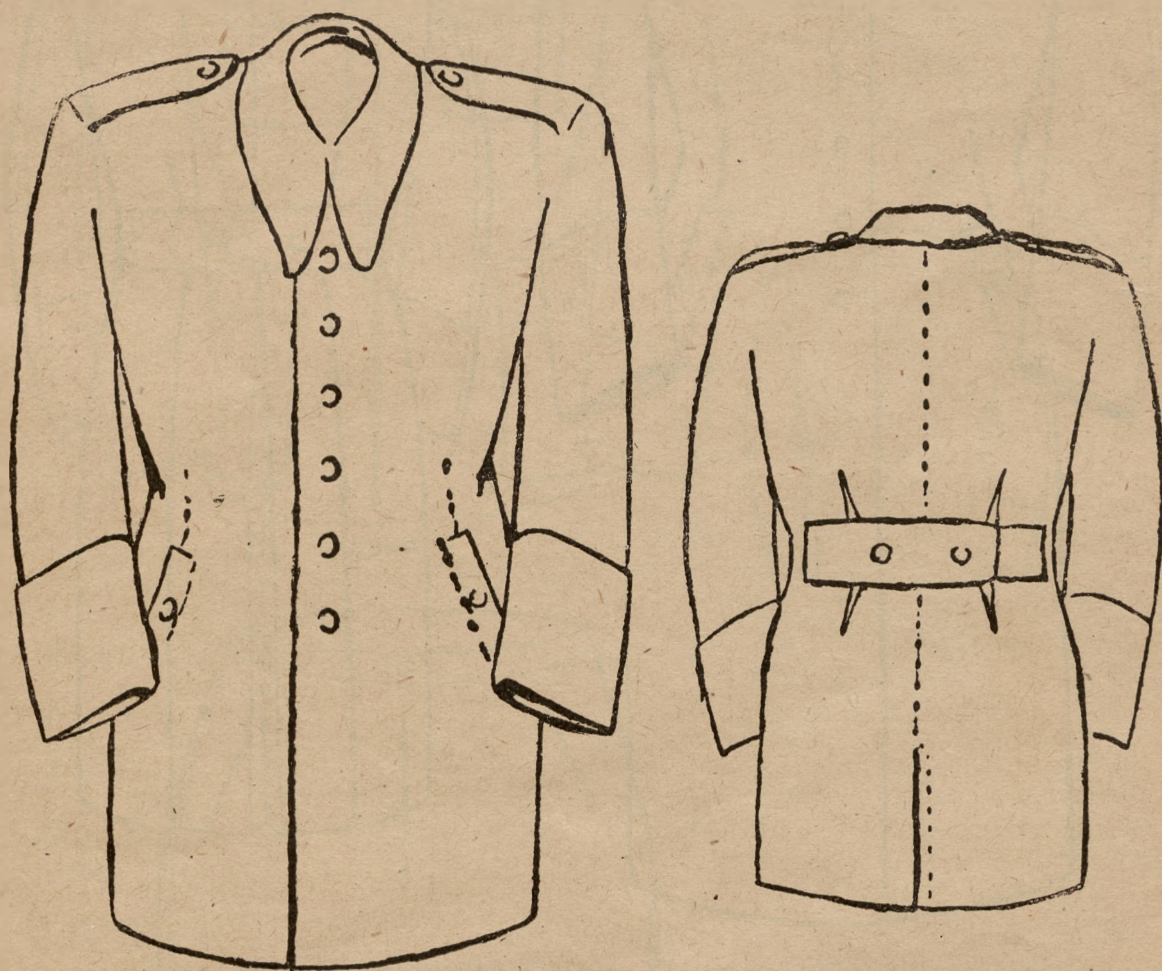
4) trzy paski długości naramiennika, szerokości 5 mm, dla komendanta ochotniczej straży pożarnej według wzoru Nr 35;

5) dwa paski długości naramiennika, szerokości 5 mm, a pomiędzy nimi jeden pasek długości naramiennika, szerokości 10 mm — dla komendanta gminnego ochotniczych straży pożarnych według wzoru Nr 36.

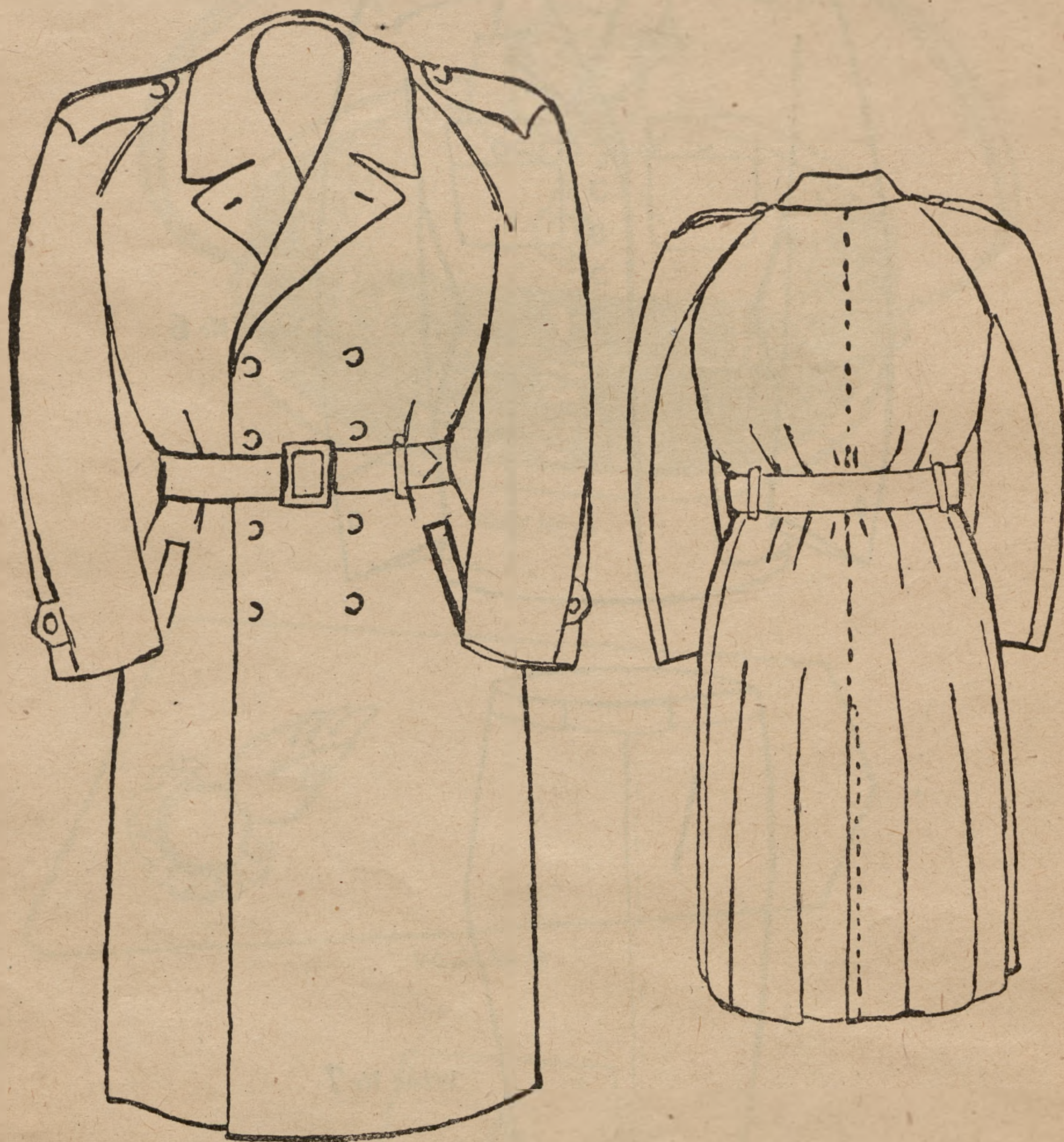
§ 16. Komendant Główny Straży Pożarnych oznaczy okres, przez który będą mogły być używane części umundurowania według wzorów dotychczasowych.

§ 17. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

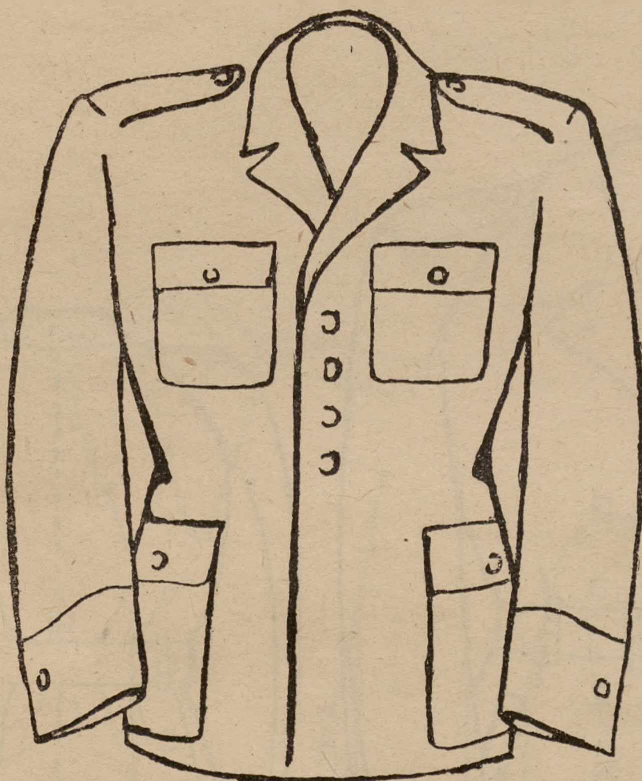
Minister Gospodarki Komunalnej: *K. Mijal*

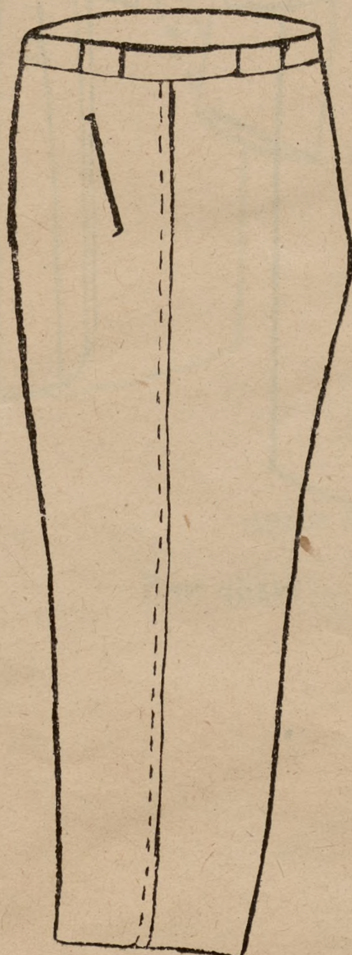
Wzór Nr. 4

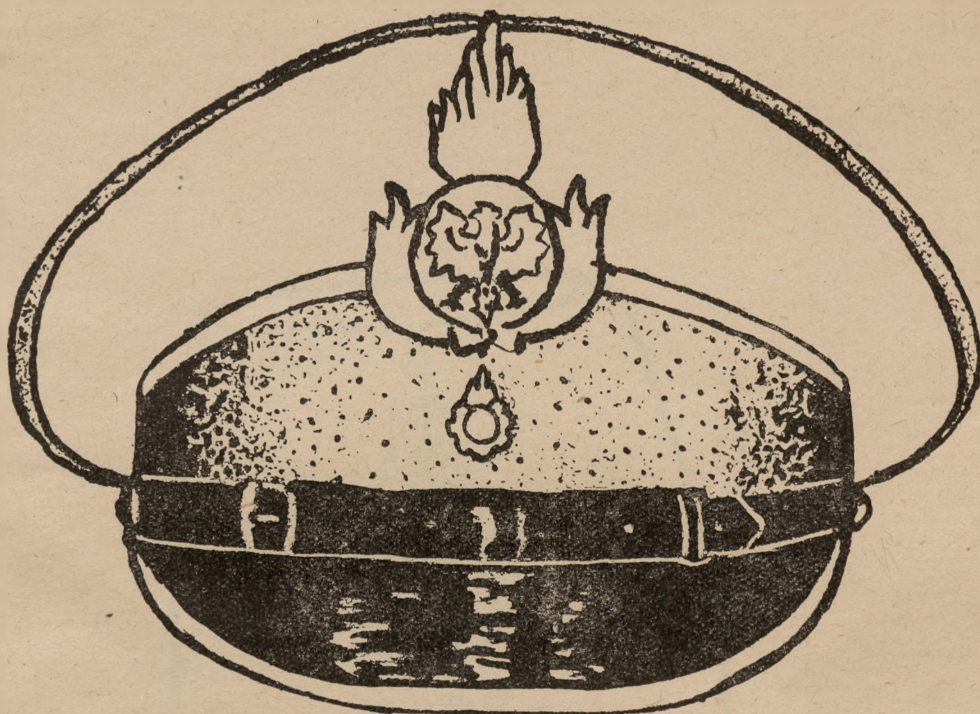
Wzór Nr 5

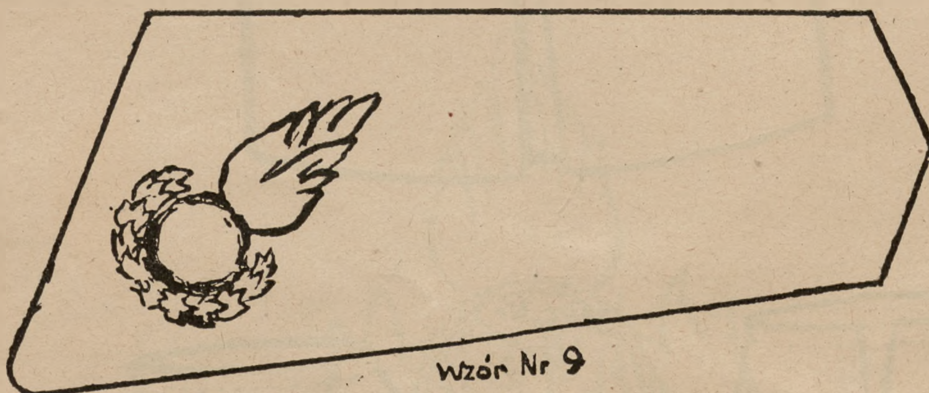
Wzór Nr 6

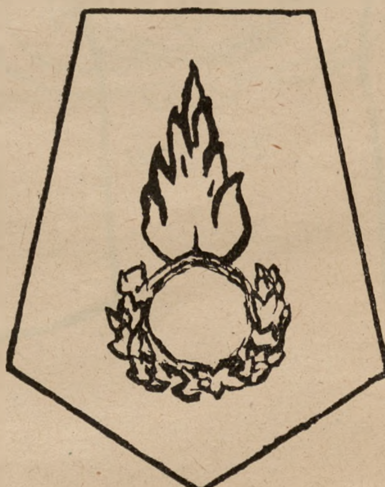
Wzór Nr 7

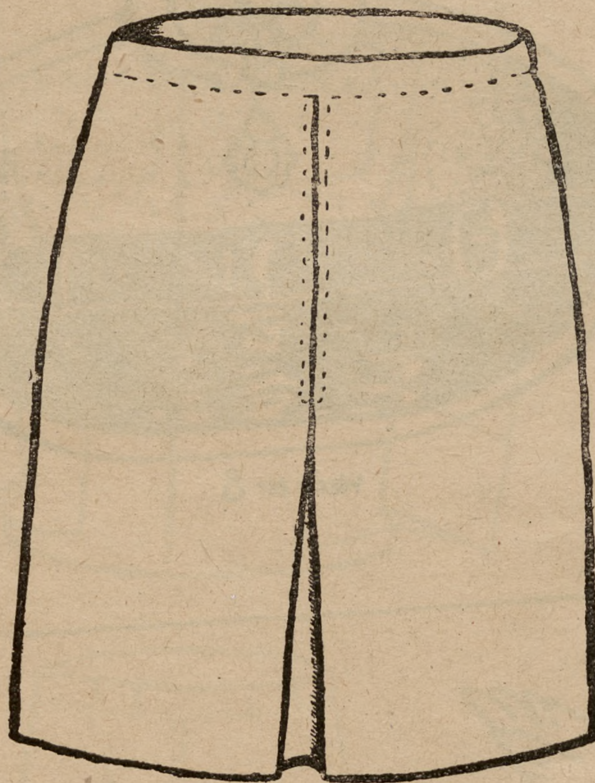
Wzór Nr 8

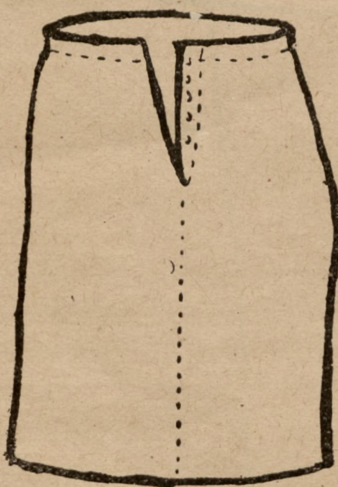
Wzór Nr 9

Wzor Nr 10

Wzór Nr 11

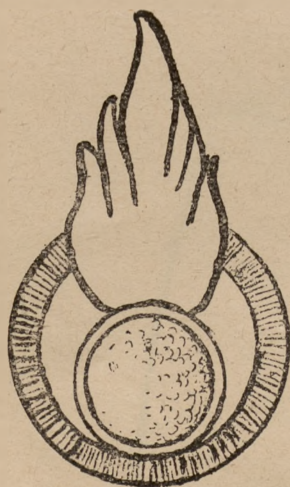

Wzór Nr 12

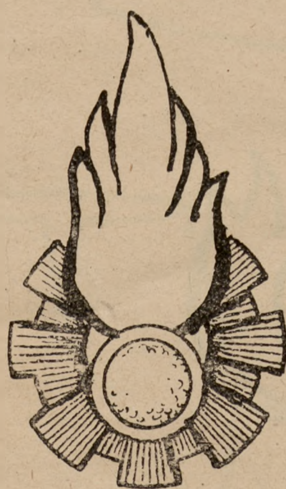
Wzór Nr 13

Wzór Nr 14

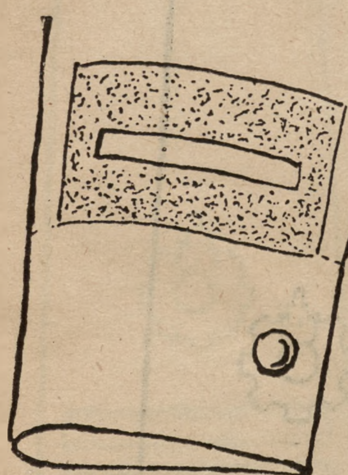
Wzór Nr 15

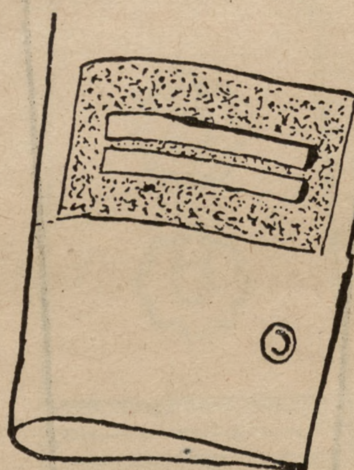

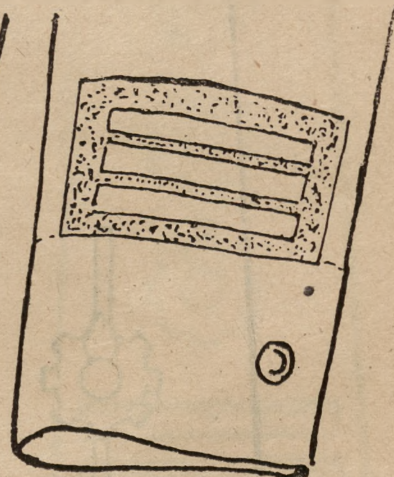
Wzór Nr 16

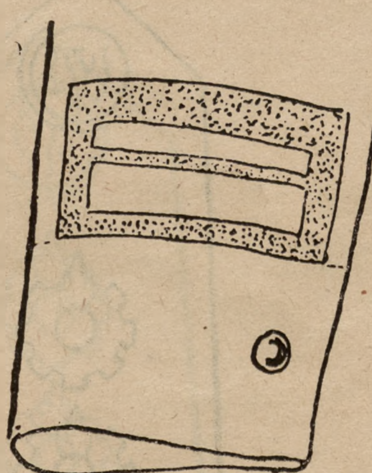

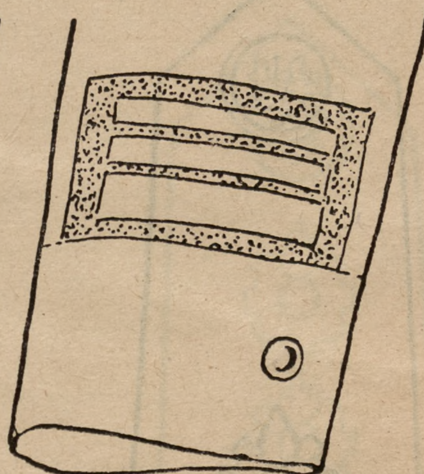
Wzór Nr 17

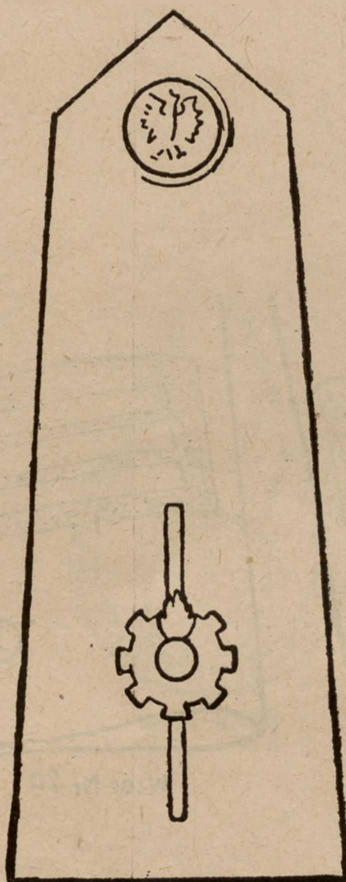

Wzór Nr 18

Wzór Nr 19

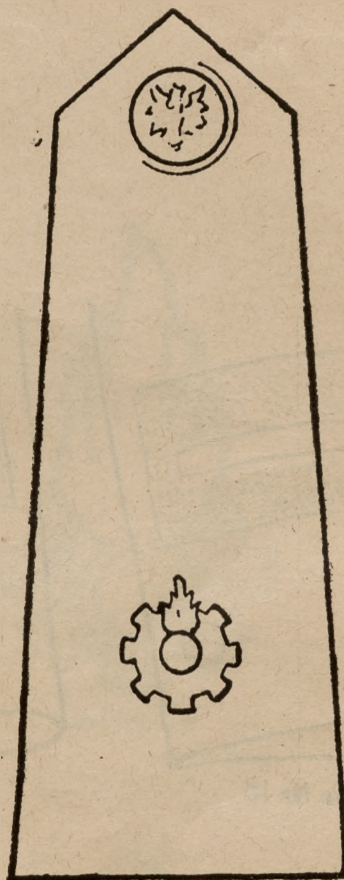

Wzór Nr 20

Wzór Nr 21

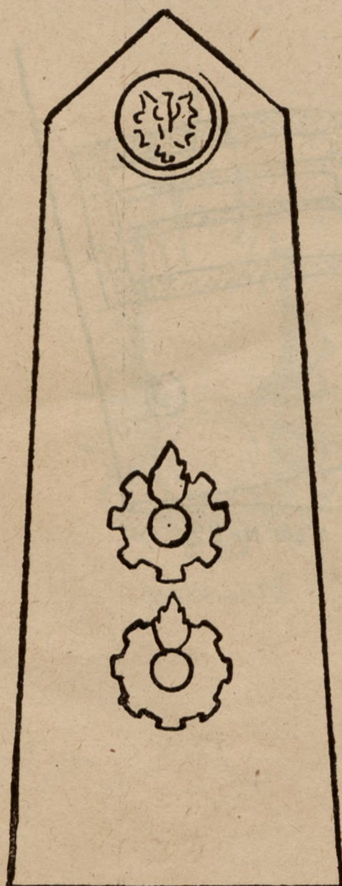

Wzór Nr 22

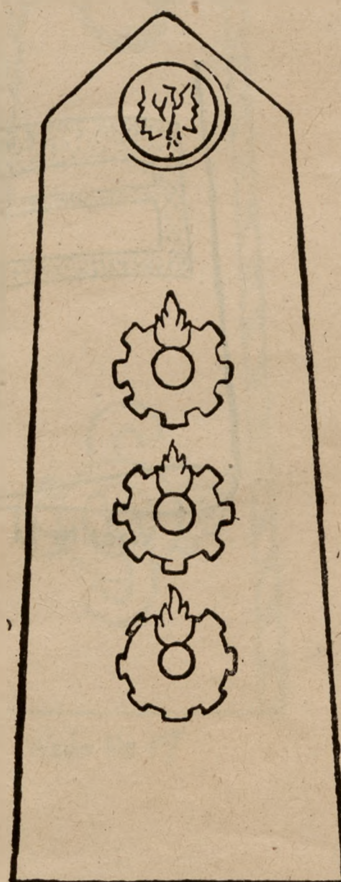
Wzór Nr 23

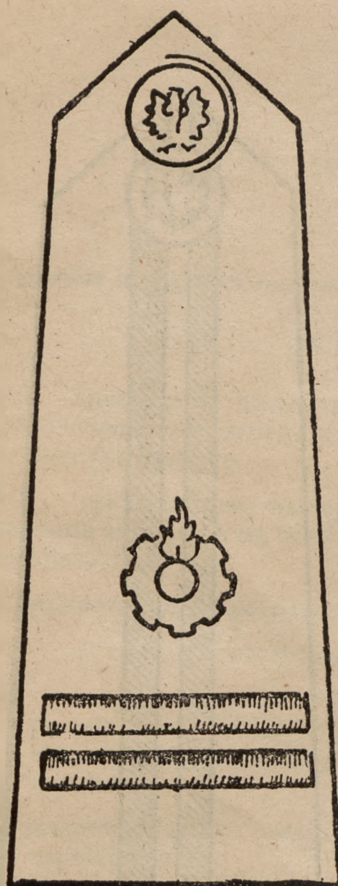
Wzór Nr 24

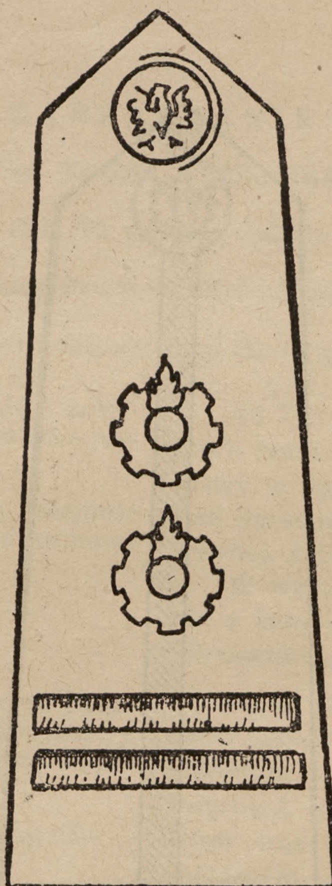

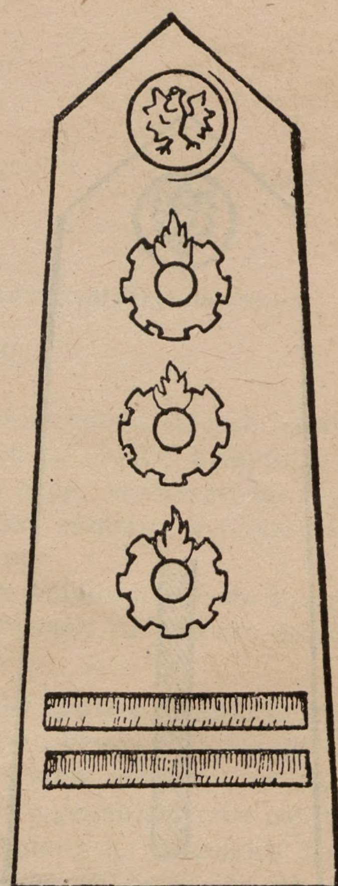
Wzór Nr 25

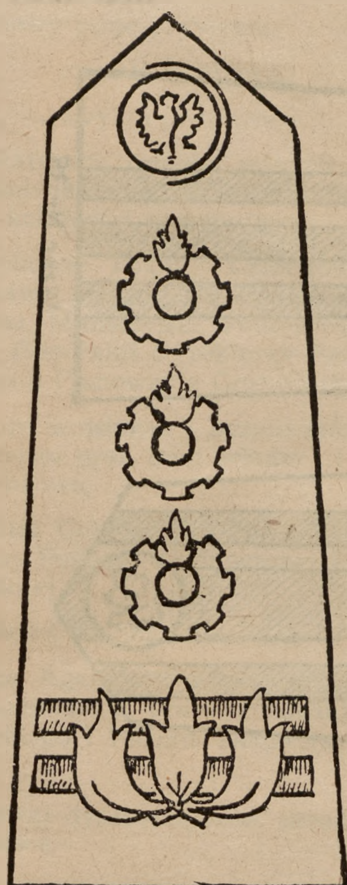

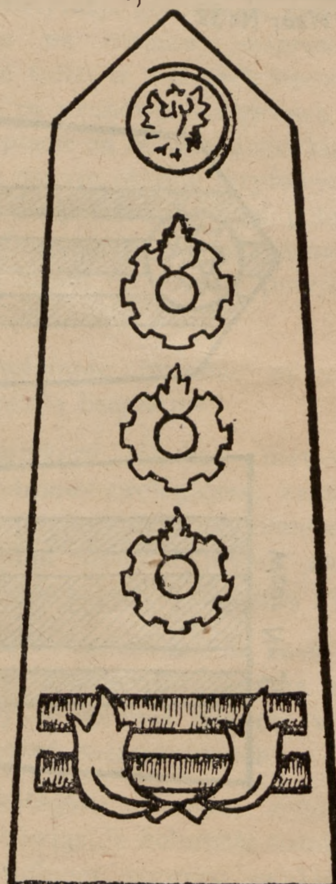
Wzór Nr 26

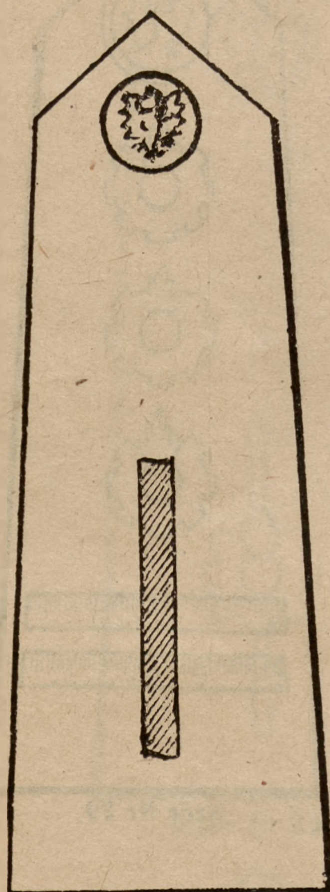

Wzór Nr 27

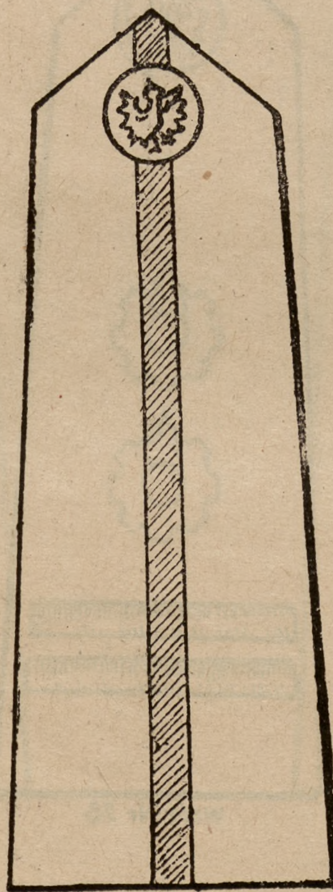

Wzór Nr 28

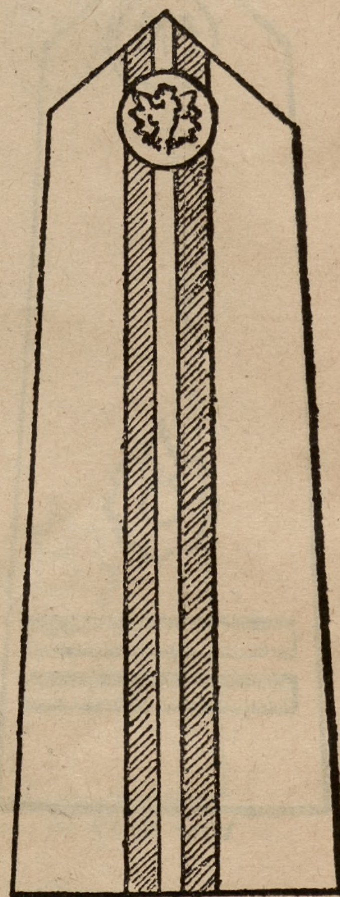

Wzór Nr 29.

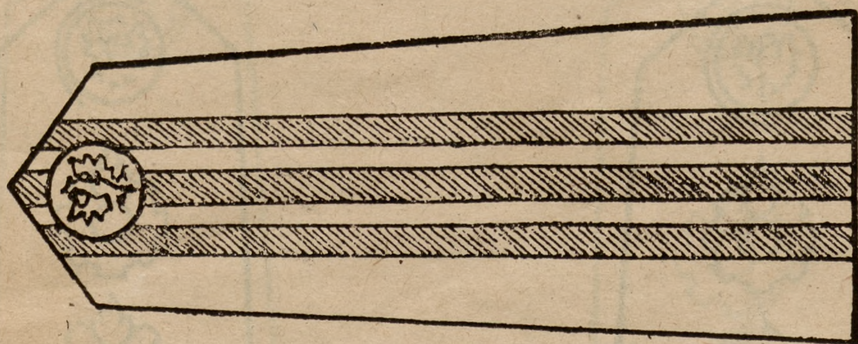

Wzór Nr 30

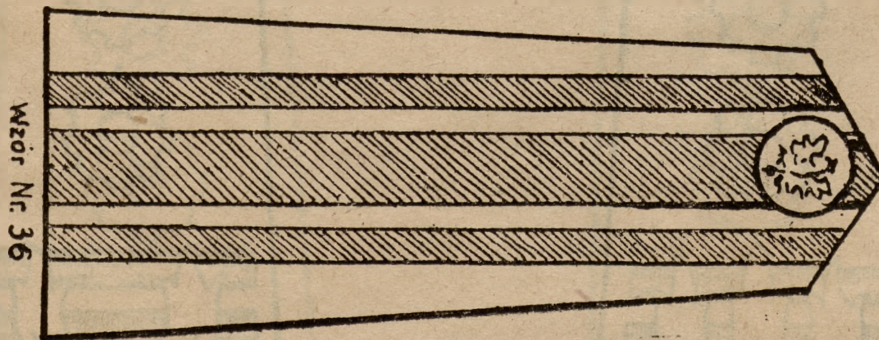

Wzór Nr 31

Wzór Nr. 32

Wzór Nr. 33

Wzór Nr. 34

Wzór Nr 35

Wzór Nr. 36

10

ZARZĄDZENIE

MINISTRA POCZT I TELEGRAFÓW

z dnia 23 sierpnia 1950 r.

w sprawie kolejności realizowania zamówień na telefoniczne rozmowy międzymiastowe.

Dz. Poczty i Telekomukacji Nr 13, poz. 185.

§ 1. Zarządzenie niniejsze reguluje kolejność realizowania zamówień na telefoniczne rozmowy międzymiastowe.

§ 2. (1) Ustala się następującą kolejność realizowania zamówień na telefoniczne rozmowy międzymiastowe:

a) rozmowy pilne państwowe,

b) „ „ służbowe,

c) „ zwykłe władz wojskowych i bezpieczeństwa publicznego oraz rozmowy ekspresowe instytucji gospodarki uspołecznionej,

d) rozmowy pilne instytucji gospodarki uspołecznionej,

e) rozmowy zwykłe państwowe,

f) „ zwykłe instytucji gospodarki uspołecznionej,

g) rozmowy pilne prywatne,

h) „ zwykłe służbowe,

i) „ zwykłe prywatne.

(2) W kategorii rozmów pilnych państwowych — zamówienia na rozmowy mają być realizowane w kolejności następującej:

a) Członkowie Rządu, Członkowie Rady Państwa, Marszałek i Wicemarszałkowie Sejmu, Ministrowie, Podsekretarze Stanu, Generalni Dyrektorzy Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego,

b) Władze wojskowe i bezpieczeństwa publicznego oraz inne władze i urzędy państwowe,

c) Komitet Centralny i Wojewódzkie Komitety Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej,

d) Rozmowy na „hasło",

e) Polska Agencja Prasowa (P.A.P.) oraz korespondenci prasowi Związku Radzieckiego i Państw Demokracji Ludowej,

f) Placówki dyplomatyczne, akredytowane w Polsce,

g) Związek Młodzieży Polskiej.

(3) Z kolejności rozmów pilnych państwowych zamawianych na „hasło" korzystają rozmowy w sprawie akcji wyborczej do Sejmu, Rad Narodowych itd., rozmowy w sprawie akcji siewnej, żniwnej itd.

W wypadkach wątpliwych co do korzystania z kolejności rozmów na „hasło" decyduje Ministerstwo P. i T.

(4) Z kolejności rozmów instytucji gospodarki uspołecznionej zwanych w krótkości „gospodarcze" — korzystają rozmowy: wszelkich instytucji, zakładów i przedsiębiorstw państwowych oraz samorządowych, wszelkich typów spółdzielni, pracowniczych związków zawodowych, organów prasowych itd.

(5) Z rozmów ekspresowych mogą korzystać tylko instytucje gospodarki uspołecznionej. Zamówienia na rozmowy ekspresowe można przyjmować tylko w relacjach bezpośrednich.

Opłata za rozmowę ekspresową równa się 3-krotnej opłacie za rozmowę zwykłą, przeprowadzoną w danym okresie taryfowym.

Opłaty nie pobiera się wzgl. pobrane zwraca się, jeżeli zamawiający cofa zamówienie po upływie 30 minut od chwili przyjęcia zamówienia.

(6) Z kolejności rozmów pilnych służbowych korzystają bezpłatnie:

a) komunikaty lotniczo - meteorologiczne i hydrometeorologiczne zamawiane na hasło „Lotmet", wymienione między stacjami obserwacyjnymi, okręgowymi biurami pogody i Centralą PIHM-u.

b) rozmowy zamawiane na hasło „Energia" przez Energetykę (organa dyspozycji mocy) w sprawie zakłóceń w działaniu urządzeń energetycznych.

(7) W kategorii rozmów zwykłych państwowych obowiązuje kolejność ustalona w § 2 pkt 2, z wyjątkiem rozmów zwykłych władz wojskowych i bezpieczeństwa publicznego.

(8) Do rozmów prywatnych pilnych i zwykłych zalicza się rozmowy osób prywatnych i instytucji inicjatywy prywatnej.

(9) Poza wszelką kolejnością mają być natychmiast realizowane zamówienia na rozmowy:

a) z zapowiedzią OPL (obrona przeciwlotnicza,

b) dotyczące ułaskawienia osób skazanych na karę śmierci,

c) w sprawie pomocy, zamawiane do właściwych władz, organów bezpieczeństwa publicznego i innych władz lub organizacji ratunkowych w razie zaistnienia lub groźby zaistnienia nieszczęśliwych wypadków lotniczych i przymusowego lądowania, wezwań samolotów sanitarnych do przewozu rannych i chorych, napadów rabunkowych, katastrof kolejowych i przemysłowych, pożarów, powodzi, epidemii, oraz wszelkich innych nieszczęść spowodowanych żywiołowymi zdarzeniami. Rozmowy te winny być zamawiane na hasło ,,Ratunek" i są bezpłatne.

§ 3. (1) Kategorię względnie rodzaj rozmowy oznacza się odpowiednim skrótem:

S — SD	— rozmowa państwowa zwykła, pilna,
WB	— ,, zwykła władz wojskowych i bezpieczeństwa publicznego,
G — GD — GEX	— ,, instytucji gospodarki uspołecznionej — zwykła, pilna, ekspresowa.
A — AD — ADG	— ,, służbowa zwykła, pilna, dotycząca uszkodzenia linii.
Lotmet	— Komunikaty lotniczo - meteorologiczne i hydro-meteorologiczne,
D	— rozmowa pilna,
PR — PRD	— ,, prasowa zwykła, pilna,
P — PD	— ,, prywatna zwykła, pilna,
Chf	— ,, na zgóry oznaczoną godzinę,
V	— ,, z uprzedzeniem lub rozmowa umówiona,
M	— ,, z wezwaniem do rozmównicy,
I	— ,, z informacją,
Abm	— ,, abonowana,
Pp	— ,, połączenie w czasie nieczynności centrali.

W szczególności skrótami powyższymi należy posługiwać się, gdy dana kartka zamówieniowa służy do zapisywania zamówień na rozmowy dwu lub więcej kategorii względnie w obrębie danej kategorii na oznaczenie rodzaju rozmowy.

(2) Zamówienia na rozmowy winny być notowane na kartkach zamówieniowych odpowiedniego koloru, w zależności od kategorii rozmowy:

biała — dla rozmów zwykłych instytucji gospodarki uspołecznionej (skrót G),

czerwona — dla rozmów ekspresowych instytucji gospodarki uspołecznionej (skrót GEX),
dla rozmów pilnych instytucji gospodarki uspołecznionej (skrót GD),
dla rozmów pilnych prywatnych (skrót PD),
dla rozmów pilnych prasowych (skrót PRD),
dla rozmów na zgóry oznaczoną godzinę (skrót Chf).

niebieska — dla rozmów państwowych zwykłych (bez skrótu),
dla rozmów państwowych pilnych (skrót SD),
dla rozmów zwykłych władz wojskowych (skrót WB)i bezpieczeństwa publicznego,

żółta — dla rozmów służbowych zwykłych (bez skrótu),
dla rozmów służbowych pilnych (skrót AD, ADG).

zielona — dla rozmów tranzytowych.

Centrale tranzytowe i wzywane notują również na kartkach zielonych zamówienia na rozmowy z uprzedzeniem i umówione (skrót V) oraz z wezwaniem do rozmównicy (skrót M).

Skróty należy umieszczać w odpowiedniej rubryce kartki zamówieniowej — czytelnie i wyraźnie, ewentualnie ołówkiem kolorowym.

§ 4. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 października 1950 r.

Jednocześnie w odniesieniu do kolejności realizowania zamówień na telefoniczne rozmowy międzymiastowe tracą moc obowiązującą przepisy zawarte w §§ 14, 15, 16 pkt 2, 26 pkt 1,30 i 47 Regulaminu Telefonicznego Cz. 1 V Tf 3, stanowiącego załącznik do zarządzenia Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 16 listopada 1936 r. (Dz. Urz. Min. P. i T. Nr 2, poz. 3) oraz wszelkie przepisy wydane w przedmiocie uregulowanym niniejszym zarządzeniem.

Minister: wz. *F. Ładosz*, Podsekretarz Stanu

11

OKÓLNIK NR 5

MINISTRA GOSPODARKI KOMUNALNEJ

z dnia 25 sierpnia 1950 r.

w przedmiocie czasu pracy i wynagrodzenia pracowników fizycznych zatrudnionych w strażach pożarnych i strażach przemysłowych.

Nr N. 518/50

Stosownie do wyjaśnień Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego w przedmiocie czasu pracy i wynagradzania pracowników fizycznych, zatrudnionych w strażach pożarnych i strażach przemysłowych, zarządzam stosowanie przez kierownictwa przedsiębiorstw gospodarki komunalnej niżej podanych zasad, dotyczących czasu pracy i wynagradzania pracowników fizycznych zatrudnionych zawodowo w strażach pożarnych i strażach przemysłowych tych przedsiębiorstw.

Czas pracy pracowników straży pożarnych i straży przemysłowych ustala się w sposób następujący:

I. W strażach pożarnych:

a) 12 godzin pozostawania na miejscu służby do dyspozycji kierownictwa straży i 24 godziny wolne,

b) 12 godzin pozostawania na miejscu służby do dyspozycji kierownictwa straży i 12 godzin wolnych,

c) 24 godzin pozostawania na miejscu służby do dyspozycji kierownictwa straży i 24 godziny wolne.

W przypadku stosowania sposobu b) pracownik powinien mieć zapewniony 1 dzień (pełne 24 godziny) w tygodniu wolny od obowiązku pozostawania na miejscu służby do dyspozycji kierownictwa straży. Przesuwanie zmian powinno następować nie rzadziej jak co dni 14.

W przypadku stosowania sposobu c) pracownik powinien mieć zapewnione dodatkowo do normalnie przypadających 24 godzin wolnych, jeszcze dalszych 12 godzin w tygodniu wolnych od obowiązku pozostawania w dyspozycji kierownictwa straży oraz tak uregulowany czas służby, aby podczas jej trwania pracownik miał zapewnioną możność 8-mio godzinnego wypoczynku w miejscu dyżuru. Wypoczynek ten może ulec przerwaniu wyłącznie podczas alarmu.

System 24 godz. pozostawania na miejscu służby w dyspozycji kierownictwa straży i 24 godzin wolnych może być stosowany jedynie za zgodą zainteresowanych pracowników.

W przypadku stosowania sposobu a) wolny dzień w tygodniu nie przysługuje.

II. 1. W strażach przemysłowych:

a) 12 godzin pracy i 24 godziny wolne od pracy,

b) 12 godzin pracy i 12 godzin wolnych od pracy.

W przypadku stosowania sposobu b) pracownik powinien mieć zapewniony 1 dzień (pełne 24 godziny) w tygodniu wolny od pracy. Przesuwanie zmian powinno następować nie rzadziej, jak co dni 14.

W przypadku stosowania sposobu a) wolny dzień w tygodniu nie przysługuje.

2. Wynagrodzenie pracowników fizycznych, zatrudnionych w strażach pożarnych i przemysłowych

Funkcja	12 godzin pracy 12 godz. odpoczynku			12 godzin pracy 12 godz. odpoczynku lub 24 — 24		
	Uposaż. zasadn. zł	dodatek morski zł	dod. stoł. zł	Uposaż. zasadn. zł	dodatek morski zł	dod. stoł. zł
Strażak pożarnictwa w 1-szym roku służby i strażnik straży przemysłowej	11655.—	504.—	312.—	14333.—	765.—	468.—
Strażak pożarnictwa po 1 roku praktyki i st. strażnik straży przemysłowej	13020.—	720.—	432.—	15908.—	1080.—	648.—
Kapral pożarnictwa i dowódca warty straży przemysłowej	14175.—	782.—	528.—	17483.—	60.—	732.—
Plutonowy pożarnictwa	15750.—	960.—	624.—	19373.—	1440.—	936.—
Sierżant pożarnictwa	17325.—	1299.—	720.—	21263.—	1800.—	1080.—

Uwaga: Podane kwoty według starej waluty.

W przypadku konieczności pracy poza normalną kolejką służby, wynikającą z ustalonego rozkładu dyżurów, przysługuje pracownikowi wynagrodzenie za godziny nadliczbowe, obliczone według ogólnie obowiązujących zasad.

Stawkę godzinową w przypadku pracowników, zatrudnionych w systemie 12 godz. służby i 12 godz. odpoczynku, otrzymuje się z podzielenia sumy miesięcznego ryczałtu przez 300, a w przypadku pracowników, zatrudnionych w systemie 12 godz. służby i 24 godz. odpoczynku z podzielenia sumy miesięcznego ryczałtu przez 240.

3. Pracownikami straży przemysłowej w rozumieniu części II niniejszego okólnika są uzbrojeni strażnicy (starsi strażnicy, dowódcy warty) zatrudnieni stale przy pilnowaniu mienia przedsiębiorstw gospodarki komunalnej.

W związku z ustalonymi wyżej zasadami stają się nieaktualne postanowienia 2 lit. c. oraz pktów 7 i 8 załącznika Nr 3 do zbiorowego zakładu pracy (Dz. Urz. M. A. P. Nr 46 z dn. 15. XII. 1948 r.).

Postanowienia wymienionego wyżej pod p-ktem 4 załącznika Nr 3 dotyczące czasu pracy i zasad wynagrodzenia pozostałych osób, zatrudnionych przy pilnowaniu (ust. 2 lit. a i b tego załącznika) pozostają w mocy przy uwzględnieniu w odniesieniu do wysokości stawek podstawowych oraz dodatku wyrównawczego postanowień okólnika Ministra Administracji Publicznej Nr 8 z dnia 21.I.1950 r. w sprawie wykonania uchwały Rady Ministrów z dnia 31. XII. 1949 r. o 5-cio procentowej podwyżce płac (Dz. Urz. M. A. P. Nr 4 z 26. I. 50 r. poz. 29).

Okólnik niniejszy nie dotyczy pracowników straży pożarnych i przemysłowych, znajdujących się pod kontrolą organów Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego.

Minister
w/z *Prof. M. Jaroszyński*
Dyrektor Generalny

12

OKÓLNIK Nr 18
MINISTRA GOSPODARKI KOMUNALNEJ

z dnia 13 listopada 1950 r.

w sprawie zespolenia działalności wojewódzkich i powiatowych komend straży pożarnych z działalnością prezydiów rad narodowych.

L. dz. 0/0/41/50

Z wydawanych przez poszczególne prezydia rad narodowych zarządzeń wynika wielka różnorodność w sposobie zespalania działalności komend straży pożarnych z działalnością terenowych organów jednolitej władzy państwowej.

Przy zespalaniu tym należy mieć na uwadze, że ogniwa organizacyjne służby pożarniczej spełniają podwójną rolę:

a) nadają kierunek całokształtowi organizacji ochrony przeciwpożarowej na wszystkich szczeblach jednolitej władzy państwowej,

b) czuwają nad bezpieczeństwem przeciwpożarowym w oparciu o własne regulaminy i zarządzenia.

Ten dwojaki charakter działalności komend wymaga, by ich zespolenie z terenowymi organami rad nie było stosowane w sposób mechaniczny.

W związku z tym podaję poniżej do wiadomości i stosowania następujące wytyczne:

1. Nazwy poszczególnych komend powinny mieć następujące brzmienie:

a) Wojewódzka Komenda Straży Pożarnych
przy
Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej
w. . . . .

b) Warszawska Komenda Straży Pożarnych
przy
Prezydium Rady Narodowej m. st. Warszawy

c) Łódzka Komenda Straży Pożarnych
przy
Prezydium Rady Narodowej m. Łodzi

d) Powiatowa Komenda Straży Pożarnych
przy
Prezydium Powiatowej Rady Narodowej
w . . . .

e) Miejska Komenda Straży Pożarnych
przy
Prezydium Miejskiej Rady Narodowej
w . . . .

2. Mianowanie (przyjmowanie), awansowanie, przenoszenie i zwalnianie (odwoływanie) pracowników administracyjnych wojewódzkich komend — należy — jeżeli chodzi o pracowników od XII do VI grupy uposażenia — do prezydiów wojewódzkich rad narodowych (Prezydium Rady Narodowej w m. st. Warszawie i Prezydium Rady Narodowej w Łodzi), zaś co do pracowników powiatowych komend — do prezydiów powiatowych rad narodowych. Mianowanie (przyjmowanie), awansowanie, przenoszenie i zwalnianie (odwoływanie) pracowników administracyjnych komend straży pożarnych — jeżeli chodzi o pracowników od V do I grupy uposażenia — należy do prezydiów wojewódzkich rad narodowych (Prezydium Rady Narodowej w m. st. Warszawie oraz Prezydium Miejskiej Rady Narodowej m. Łodzi) za zgodą Ministra Gospodarki Komunalnej. Przenoszenie pracowników administracyjnych komend od V do I grupy uposażenia z terenu jednego województwa do drugiego lub do organów centralnych należy do Ministra Gospodarki Komunalnej (Monitor Polski Nr A-57, poz. 654).

Personel techniczny komend straży pożarnych mianuje (przyjmuje), awansuje, przenosi i zwalnia (odwołuje) Komendant Główny Straży Pożarnych na podstawie § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 19.VII.1950 r. w sprawie organizacji komend straży pożarnych (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 292).

3. Zatrudnianie pracowników zarówno komend jak i straży pożarnych (terenowych, zakładowych itp.) w pracach nie związanych z ochroną przeciwpożarową jest bez zgody właściwego komendanta straży pożarnych niedopuszczalne.

Powyższy zakaz dotyczy również używania środków transportowych komend przez inne wydziały prezydiów.

4. Majątek b. Związku Straży Pożarnych R. P. należy zgodnie z postanowieniami § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24.X.1949 r. w sprawie rozwiązania stowarzyszenia wyższej

użyteczności „Związek Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej" (Dz. U. R. P. Nr 6 z r. 1950, poz. 55) pozostawić w dyspozycji komend. Również w dalszym użytkowaniu komend należy pozostawić inwentarz, lokal i urządzenia biurowe przydzielone przez właściwe urzędy b. oddziałom (referatom) ochrony przed pożarami, przejętym następnie przez komendy.

5. a) Wszelkie sprawy o charakterze zasadniczym. wchodzące w zakres właściwości komend, komendanci uzgadniają z członkiem Prezydium, do którego zakresu działania należy nadzór i kontrola straży pożarnych. Do spraw tych należą w szczególności: sprawy dotyczące planowania, finansów, stosunku do innych władz, urzędów i instytucji oraz sprawy organizacji wewnętrznej i sieci straży pożarnych.

b) Sprawy dotyczące zagadnień technicznych, wchodzących w zakres działania komend, załatwia i podpisuje komendant samodzielnie.

6. Komendy wojewódzkie (powiatowe) posługują się w zakresie planowania, sprawozdawczości i statystyki itp. drukami i schematami ustanowionymi przez Komendę Główną. Odpisy (kopie) powyższych materiałów sprawozdawczych, przedkładanych Komendzie Głównej w terminach przez nią ustalonych, komendy terenowe przedkładają każdorazowo właściwym prezydiom rad narodowych.

7. Przy regulowaniu wszelkich spraw wynikających z działalności komend straży pożarnych prezydia terenowych rad narodowych powinny stale mieć na uwadze swoisty charakter organizacyjny komend.

Minister
(—) *K. Mijal*

13

OKÓLNIK Nr 83
MINISTRA GOSPODARKI KOMUNALNEJ

z dnia 23 sierpnia 1951 r.

w sprawie zaszeregowania pracowników liniowych terenowych straży pożarnych

Nr Z.P.P. 1859/51

Wobec podnoszonych wątpliwości, czy wszyscy pracownicy liniowi terenowych straży pożarnych podlegają zaszeregowaniu w/g rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30.XI.1949 r. w sprawie uposażenia liniowych pracowników samorządowych zawodowych straży pożarnych (Dz. U. R. P. Nr 64, poz. 512) wyjaśniam, co następuje:

Przepisy cytowanego wyżej rozporządzenia w zakresie zaszeregowania pracowników liniowych należy stosować do tych wszystkich liniowych pracowników terenowych zawodowych straży, których uposażenia oparte są na rozporządzeniach wydawanych na podstawie ustawy z dnia 4.II.1949 r. o uposażeniu pracowników państwowych i samorządowych oraz przewodniczących organów wykonawczych gmin wiejskich i miejskich (Dz. U. R. P. Nr 7, poz. 39).

Zgodnie z powyższym, przepisami powołanego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30.XI.1949 r. objęci są wszyscy ci liniowi pracownicy straży pożarnych, którzy pełnią służbę pożarniczą zawodowo na podstawie umowy o pracę zawartej w prezydium właściwej terenowej rady narodowej.

Minister
w/z Prof. M. Jaroszyński
Dyrektor Generalny

14

O K Ó L N I K Nr 52
MINISTERSTWA ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ

z dnia 31 maja 1949 r.

w sprawie zakładania i używania przez straże pożarne oddzielnych urządzeń alarmowo-sygnalizacyjnych.

Dz. Urz. Min. Adm. Publ. Nr 25, poz. 159.

Ob. Ob. Wojewodowie, Prezydenci m. st. Warszawy i m. Łodzi, Starostowie Powiatowi, Prezydenci miast, Burmistrzowie i Wójtowie.

Ministerstwo Administracji Publicznej po uzgodnieniu z Ministerstwem Poczt i Telegrafów zasad, na jakich zgodnie z postanowieniami art. 9 § 1 ustawy o poczcie, telegrafie i telefonie z dnia 3 czerwca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr 63 z 1933 r. poz. 481) winno się opierać zakładanie i używanie przez straże pożarne oddzielnych urządzeń alarmowo-sygnalizacyjnych postanawia co następuje:

1) Oddzielne urządzenia alarmowo-sygnalizacyjne straży pożarnych nie mogą mieć łączności z siecią telekomunikacyjną użyteczności publicznej,

2) Oddzielne urządzenia alarmowo-sygnalizacyjne straży pożarnych mają być używane wyłącznie do potrzeb służbowych. Używanie ich przez osoby trzecie dopuszczalne jest tylko do celów alarmowych.

3) Posiadanie i używanie przez straże pożarne oddzielnych urządzeń alarmowo-sygnalizacyjnych jest wolne od opłat na rzecz p. p. „Polska Poczta, Telegraf i Telefon".

4) Oddzielne urządzenia alarmowo-sygnalizacyjne straży pożarnych winny być wykonane i rozplanowane terenowo według planów i schematów połączeń, uzgodnionych przed rozpoczęciem budowy z właściwym organem państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta Telegraf i Telefon".

Zmiany w układzie istniejących połączeń alarmowych winny być również zgłaszane przez straże pożarne.

Straże pożarne obowiązane są na koszt własny przebudować urządzenia alarmowo-sygnalizacyjne, gdyby się to okazało konieczne dla potrzeb budowy publicznych linii komunikacyjnych.

5) Jednostkom organizacyjnym państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon" służy prawo kontroli urządzeń alarmowych Straży Pożarnych odnośnie zgodności urządzeń z zasadami określonymi w punktach 1, 2 i 4.

6) Istniejące już urządzenia alarmowo-sygnalizacyjne winny być przez Straże Pożarne zgłoszone właściwemu rejonowemu urzędowi telegraficzno-telefonicznemu z dołączeniem planu urządzenia, opisu działania, urządzenia i wykazu zainstalowanego sprzętu sygnalizacyjno-alarmowego w terminie 3-miesięcznym od daty ukazania się niniejszego zarządzenia.

Przez oddzielne urządzenia alarmowo-sygnalizacyjne straży pożarnych należy rozumieć urządzenia specjalnie zainstalowane przez straż pożarną, które nie mają łączności z siecią telekomunikacyjną użyteczności publicznej t. zn. że sygnały lub rozmowy przeprowadzane na oddzielnej sieci straży pożarnej nie mogą przechodzić drogą drutową na sieć użyteczności publicznej, jeżeli straż pożarna jest jednocześnie abonentem telefonicznym. Zatem meldunki oraz wszelkiego rodzaju wiadomości przesyłane za pomocą oddzielnych urządzeń alarmowo-sygnalizacyjnych — mogą być z kolei przekazywane na sieć telefoniczną użyteczności publicznej tylko z aparatu telefonicznego pocztowego.

W strażach pożarnych posiadających wewnętrzne centralki telefoniczne, mogą być linie oddzielnej sieci alarmowo - sygnalizacyjnej wprowadzone do tej samej centralki telefonicznej, do której wprowadzone zostały pocztowe linie abonentowe z tym zastrzeżeniem, że mają być zastosowane urządzenia blokujące, uniemożliwiające wyjście z sieci oddzielnej na sieć publiczną.

Dyrektor Departamentu: *M. Broniatowski*

15

OKÓLNIK

MINISTERSTWA POCZT I TELEGRAFÓW

z dnia 20 lutego 1951 r.

w sprawie prowadzenia jednakowej numeracji telefonów dla stacji pogotowia ratunkowego, będących zakładami społecznymi służby zdrowia, oraz dla straży pożarnych.

Dz. Poczty i Telekomunikacji Nr 3, poz. 40

Celem umożliwienia społeczeństwu szybkiego wzywania pomocy stacji pogotowia ratunkowego, będących zakładami społecznymi służby zdrowia, oraz straży pożarnych na wypadek pożaru, względnie innej klęski — zarządza się w miarę możliwości technicznych przydzielenie tym instytucjom specjalnych numerów telefonów, a mianowicie:

dla stacji pogotowia ratunkowego — numeru 09,

dla straży pożarnych — numeru 08.

W centralach automatycznych nieprzystosowanych do tego celu należy w miarę możliwości technicznych przeznaczyć dla:

a) stacji pogotowia ratunkowego numery zbliżone np.: 99, 999, 099 itp.,

b) straży pożarnych numery zbliżone np.: 88, 888, 088 itp.

W łącznicach telefonicznych ręcznych gniazdko przeznaczone dla stacji pogotowia ratunkowego należy oznaczyć numerem 09, dla stacji pożarnych numerem 08.

Tam, gdzie przydzielenie numeru specjalnego pociąga za sobą konieczność zastosowania specjalnego urządzenia końcowego u abonenta, koszt wykonania i montażu tego urządzenia pokrywa odnośne pogotowie ratunkowe lub straż pożarna zgodnie z poz. 65 taryfy telefonicznej.

Opłaty abonamentowe za numery specjalne przydzielone stacjom pogotowia ratunkowego i strażom pożarnym należy pobierać na ogólnych zasadach taryfowych.

Komunikacja telefoniczna do aparatów posiadających numer specjalny 09 lub 08 w centralach automatycznych jest jednokierunkowa, to jest tylko dla rozmów przychodzących do stacji pogotowia ratunkowego, lub straży pożarnych, bez możliwości przeprowadzenia rozmów wychodzących.

Zainstalowane placówki p. t. zawiadamiają stacje pogotowia ratunkowego oraz straże pożarne o możliwości przydzielenia numeru specjalnego na wyżej wymienionych warunkach.

16

PISMO OKÓLNE

MINISTERSTWA ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ

z dnia 8 marca 1950 r.

w sprawie dodatkowych godzin wolnych dla liniowych pracowników samorządowych zawodowych straży pożarnych.

Nr S. O. II-321-2/50

Ob. Wojewoda
(wszyscy)
Ob. Prezydent m. st. Warszawy
Ob. Prezydent m. Łodzi

W związku z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30.XI.1949 r. w sprawie uposażenia liniowych pracowników samorządowych zawodowych straży pożarnych (Dz. U. R. P. Nr 64, poz. 512) zarządzam z ważnością od dnia 1 stycznia 1950 r., co następuje:

Liniowi pracownicy samorządowych zawodowych straży pożarnych zatrudnieni w systemie 12 godzin pracy i 12 godzin wolnych od pracy, winni mieć zapewniony 1 dzień (pełne 24 godzin) w tygodniu wolny od obowiązku pozostawania na miejscu służby w dyspozycji kierownictwa straży. Przesuwanie zmian winno następować nie rzadziej jak co 14 dni.

W przypadku zatrudnienia w systemie 24 godzin pracy i 24 godzin wolnych od pracy przysługuje zainteresowanym dodatkowo poza normalnie przypadającymi 24 godzinami wolnymi, jeszcze dalsze 12 godzin w tygodniu wolnych od obowiązku pozostawania w dyspozycji kierownictwa straży.

Czas samej służby w drugim przypadku winien być tak uregulowany, aby podczas jej trwania pracownik miał zapewnioną możność 8-mio godzinnego wypoczynku w miejscu dyżuru. Wypoczynek ten może być przerwany jedynie w przypadku alarmu.

W systemie 12 godzin pracy i 24 godzin wolnych, dodatkowe godziny wolne od pracy nie przysługują.

Minister
(—) *Wolski*

17

PISMO OKÓLNE

MINISTRA GOSPODARKI KOMUNALNEJ

z dnia 13 lipca 1950 r.

w sprawie uchylenia zakazu używania przez personel straży pożarnych służbowych pojazdów mechanicznych bez obsługi szofera.

L. dz. 0/0/12/50

Znosi się zakaz używania służbowych pojazdów mechanicznych bez obsługi szofera wprowadzony pismem okólnym Ministerstwa Administracji Publicznej z dnia 6.9.1948 r. L. dz. I. Orp. IX-12/8067/48 (Dz. Urzędowy MAP, 1948 r. Nr 30 poz. 251) w stosunku do technicznego personelu komend straży pożarnych oraz członków straży pożarnych w razie wyjazdu przez nich w celach akcji ratowniczej lub dla wykonania nagłej czynności służbowej, o ile w danej chwili nie ma szofera mogącego obsłużyć pojazd i pod warunkiem, że wyjeżdżający posiada uprawnienie do prowadzenia pojazdów mechanicznych.

M i n i s t er
(—) *K. Mijal*

18

PISMO OKÓLNE

MINISTRA GOSPODARKI KOMUNALNEJ

z dnia 24 października 1950 r.

w sprawie ubezpieczenia członków straży pożarnych.

Nr. G. 1005/50

W związku z przepisem art. 11 ustawy z dn. 4.II.1950 r. o ochronie przeciwpożarowej i jej organizacji (Dz. U. R. P. Nr. 6 poz. 51), wprowadzającym obowiązek ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków w czasie pełnienia służby członków straży pożarnych, Ministerstwo Gospodarki Komunalnej wyjaśnia, iż obowiązek ubezpieczenia dotyczy członków ochotniczych i obowiązkowych straży pożarnych terenowych.

Ubezpieczenia należy dokonać w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych — Kasa Strażacka.

Za podlegających ubezpieczeniu należy uważać członków oddziałów straży pożarnych biorących czynny udział w ochronie przeciwpożarowej i akcji ratowniczej.

Kwoty potrzebne na pokrycie kosztów ubezpieczenia (po 100 zł rocznie od każdego zgłoszonego do ubezpieczenia członka straży), o ile nie zostały przewidziane w budżetach zwykłych, należy wstawić do budżetów dodatkowych na rok 1951.

Druki niezbędne do dokonania ubezpieczenia oraz Warunki Ubezpieczenia przesłane będą Prezydiom Rad Narodowych w początkach grudnia rb. przez właściwe terenowe inspektoraty PZUW.

Obowiązkowi ubezpieczenia w Kasie Strażackiej nie podlegają członkowie miejskich zawodowych straży pożarnych, objęci ustawowym ubezpieczeniem społecznym. Jednak ze względu na szczególny charakter pracy straży, doniosłość ich służby dla ochrony mienia narodowego i duże niebezpieczeństwa, na jakie strażacy są narażani, uzasadniają dodatkowe ubezpieczenia również i tej kategorii straży pożarnych.

Ze względu na większe ryzyko przy ubezpieczaniu członków straży zawodowych, składka od każdego zgłoszonego do ubezpieczenia wynosi 200 zł rocznie *) nie mniej jednak ubezpieczenie w Kasie Strażackiej i dla tej kategorii ma charakter ubezpieczenia ulgowego.

Wszelkie czynności, związane ze zgłoszeniem członków straży do ubezpieczenia, powinny być dokonane niezwłocznie po doręczeniu formularzy i druków przez P.Z.U.W.

Ministerstwo podkreśla konieczność prawidłowego i terminowego wypełnienia obowiązku ubezpieczenia tak z uwagi na interes ubezpieczonych, jak i wobec wchodzącej w rachubę ewentualnej odpowiedzialności cywilnej Skarbu Państwa w wypadku niedopełnienia powyższego obowiązku.

Minister
(—) K. Mijal

---

*) Podana kwota według starej waluty.

19

ZARZĄDZENIE

KOMENDANTA GŁÓWNEGO STRAŻY POŻARNYCH

z dnia 4 października 1951 r.

w sprawie organizacji wewnętrznej Komendy Głównej Straży Pożarnych

Na podstawie § 3. ust. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 19 lipca 1950 r. w sprawie organizacji komend straży pożarnych (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 292) zarządza się co następuje:

§ 1.

Ustala się następującą organizację wewnętrzną Komendy Głównej Straży Pożarnych:

1. **Wydział organizacyjno-operacyjny obejmujący:**
   a) Oddział organizacyjny,
   b) Oddział operacyjny.
2. **Wydział polityczno-wychowawczy obejmujący:**
   a) Oddział lektorski,
   b) Oddział propagandy,
   c) Oddział kulturalno-oświatowy.

3. **Wydział kadr obejmujący:**
   a) Oddział kadr,
   b) Oddział ewidencji osobowej,
   c) Oddział ewidencji osobowej ochotniczych straży pożarnych.
4. **Wydział akcji zapobiegawczej obejmujący:**
   a) Oddział ogólny,
   b) Oddział ochrony przeciwpożarowej zakładów pracy,
   c) Oddział zapobiegania pożarom miast i osiedli,
   d) Oddział analizy przyczyn pożarów.
5. **Wydział planowania obejmujący:**
   a) Oddział planowania potrzeb technicznych,
   b) Oddział planowania finansowego,
   c) Oddział statystyki.
6. **Wydział szkolenia zawodowego obejmujący:**
   a) Oddział organizacji szkolenia,
   b) Oddział szkół pożarniczych i ośrodków instruktarzowych,
   c) Oddział wychowania fizycznego.
7. **Wydział techniczny obejmujący:**
   a) Oddział sprzętu mechanicznego,
   b) Oddział budowlany i zaopatrzenia wodnego,
   c) Oddział chemiczny.
8. **Wydział budżetowo-gospodarczy obejmujący:**
   a) Oddział budżetowo-rachunkowy,
   b) Oddział gospodarczo-transportowy.
9. **Wydział kontroli obejmujący:**
   a) Oddział organizacji kontroli.
   b) Zespół inspektorów.

§ 2.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 15 października 1951 r.

Komendant Główny: *B. Chmura-Łazarski*

Za zgodą
Ministra Gospodarki Komunalnej: *K. Mijal*

20

ZARZĄDZENIE

KOMENDANTA GŁÓWNEGO STRAŻY POŻARNYCH

z dnia 4 października 1951 r.

w sprawie tymczasowej organizacji wewnętrznej i podziału czynności wojewódzkich i powiatowych komend straży pożarnych.

Na podstawie § 7 ust. 2 i 3, § 8 oraz § 9 ust. 4 rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 19 lipca 1950 r. w sprawie organizacji komend straży pożarnych (Dz. U. R. P. Nr 31 poz. 292) zarządza się co następuje:

§ 1.

Ustala się następującą tymczasową organizację wewnętrzną i podział czynności wojewódzkich (Warszawskiej i Łódzkiej) komend straży pożarnych.

1) **Organizacja wewnętrzna.**

1. Oddział Organizacyjno-Operacyjny i Planowania obejmujący:
   a) grupę spraw organizacyjnych,
   b) grupę spraw operacyjno-kontrolnych,
   c) grupę spraw planowania,
   d) grupę spraw budżetowo-gospodarczych.
2. Oddział Polityczno-Wychowawczy obejmujący:
   a) grupę spraw propagandy,
   b) grupę spraw kulturalno-oświatowych,
3. Samodzielny Referat Kadr obejmujący:
   a) grupę spraw osobowych,
   b) grupę spraw ewidencji osobowej.
4. Oddział Akcji Zapobiegawczej obejmujący:
   a) grupę spraw ochrony przeciwpożarowej zakładów pracy,
   b) grupę spraw zapobiegania pożarom miast i osiedli,
   c) grupę spraw przyczyn pożarów.
5. Oddział Szkoleniowo-Techniczny obejmujący:
   a) grupę spraw szkoleniowych,
   b) grupę spraw technicznych.

2) **Podział czynności.**

1. Oddział Organizacyjno-Operacyjny i Planowania obejmuje:
   a) grupę spraw organizacyjnych, a w szczególności sprawy: koordynacji prac oddziałów, planów prac i sprawozdawczości, opracowywania instrukcji, rozkazów, zarządzeń i opiniowania we wszystkich sprawach

ogólnych, organizacji komend powiatowych i miejskich, organów ochrony przeciwpożarowej resortów oraz zawodowych, ochotniczych i obowiązkowych straży pożarnych-terenowych i zakładowych.

b) grupę spraw operacyjno-kontrolnych, a w szczególności sprawy służby bojowej i operacyjnej, regulaminów i instrukcji dotyczących służby bojowej, nadzoru nad sprawnością i działalnością operacyjno-bojową komend i straży pożarnych, współdziałania w akcjach przeciwpowodziowych, katastrof budowlanych, obrony przeciwlotniczej i w innych akcjach ratowniczych, kontrolę sprawności służb i kontrolę działalności organów ochrony przeciwpożarowej-terenowych i resortowych oraz straży pożarnych terenowych i zakładowych.

c) grupę spraw planowania, a w szczególności sprawy: planowania sieci i rozmieszczenia straży pożarnych terenowych i zakładowych, potrzeb etatów osobowych, sprzętu, uzbrojenia osobistego i umundurowania, urządzeń pożarniczych, łączności i alarmowania oraz środków transportowych, przeciwpożarowego zaopatrzenia wodnego, budowy strażnic, planowania i kontroli realizacji planów potrzeb finansowych, opiniowania potrzeb inwestycyjnych i budżetowych, podziału limitów na jednostki terenowe, nadzoru nad realizacją planu gospodarczego, ewidencji straży pożarnych oraz statystyki stanu osobowego, sprzętu pożarniczego, urządzeń pożarniczych i strażnic.

d) grupę spraw budżetowo-gospodarczych, a w szczególności sprawy: budżetowe oraz ubezpieczenia od wypadków, prowadzenia rachunkowości budżetowej, intendencko-gospodarcze, gospodarki środkami lokomocji i materiałami pędnymi.

2. Oddział Polityczno-Wychowawczy obejmuje:

a) grupę spraw propagandy, a w szczególności sprawy: stosowania propagandy masowej, popularyzacji ochrony przeciwpożarowej, utrzymywania łączności z organizacjami masowymi, badania i utrzymywania właściwego poziomu politycznego i moralnego strażactwa.

b) grupę spraw kulturalno-oświatowych, a w szczególności sprawy: organizacji świetlic, bibliotek, gazetek ściennych, organizacji sieci korespondentów terenowych oraz nadzoru nad strażackimi imprezami masowymi.

3. Samodzielny referat kadr obejmujący:

a) grupę spraw osobowych, a w szczególności sprawy: osobowe członków korpusu technicznego, podoficerów i strażaków, doboru kandydatów na szkolenie, mianowanie komendantów gminnych i komendantów ochotniczych straży pożarnych.

b) grupę spraw ewidencji osobowej, a w szczególności sprawy: prowadzenia ewidencji osobowej korpusu technicznego i aparatu kierowniczego ochotniczych straży pożarnych, zatrudnienia i płac oraz akcji socjalnej.

4 Oddział akcji zapobiegawczej obejmuje:

a) grupę spraw ochrony przeciwpożarowej zakładów pracy, a w szczególności sprawy: zapobiegania pożarom w zakładach pracy, planów zabezpieczenia przeciwpożarowego tych zakładów, opiniowania projektów budowlanych oraz urządzeń pod względem zabezpieczenia przeciwpożarowego.

b) grupę spraw zapobiegania pożarom w miastach i osiedlach, a w szczególności sprawy: zapobiegania pożarom w miastach i osiedlach, na terenach wiejskich i obszarach leśnych, opiniowania i rozpracowywania zagadnień przeciwpożarowych dotyczących miast i osiedli, nadzoru nad wycierem kominów.

c) grupę spraw przyczyn pożarów, a w szczególności sprawy: badania i analizy przyczyn pożarów, dochodzeń popożarowych i udziału w komisjach ekspertyz i opinii, współpracy z władzami i innymi instytucjami w zakresie dochodzeń popożarowych, statystykę pożarów.

5. Oddział szkoleniowo-techniczny obejmuje:

a) grupę spraw szkoleniowych, a w szczególności sprawy: planowania organizacji oraz kontroli szkolenia w strażach pożarnych, organizacji zawodów, manewrów i ćwiczeń bojowych, wychowania fizycznego, organizacji klubów i sekcji sportowych.

b) grupę spraw technicznych, a w szczególności sprawy: nadzoru technicznego nad sprzętem, urządzeniami pożarniczymi oraz środkami transportowymi, opiniowania i kwalifikowania jakości i przydatności sprzętu, u-

rządzeń pożarniczych oraz środków transportowych, wydawania wytycznych oraz kontroli pracy kierowców i mechaników straży pożarnych, opiniowania i nadzoru budowy strażnic, zatwierdzania projektów przeciwpożarowych urządzeń wodnych, nadzoru nad stanem urządzeń istniejących, ewidencji stanu technicznego sprzętu i urządzeń pożarniczych, środków transportowych oraz strażnic; sprawy warsztatów straży pożarnych.

§ 2.

Ustala się następującą tymczasową organizację wewnętrzną i podział czynności powiatowych oraz miejskich komend straży pożarnych w miastach stanowiących powiaty miejskie, a liczących do 100.000 mieszkańców:

1) **Organizacja wewnętrzna:**
   1. grupa spraw organizacyjno operacyjnych
   2. grupa spraw polityczno-wychowawczych
   3. grupa spraw kadrowych
   4. grupa spraw akcji zapobiegawczej
   5. grupa spraw szkoleniowo-technicznych.

2) **Podział czynności:**
   1. Grupa spraw organizacyjno-operacyjnych obejmuje w szczególności sprawy: organizacji straży pożarnych, organizacji ochrony ppożarowej miast i osiedli, planów prac oraz sprawozdawczości, służby bojowej i operacyjnej, regulaminów i instrukcji dotyczących służby bojowej, nadzoru nad sprawnością i działalnością operacyjno-bojową straży pożarnych, współdziałania w akcjach przeciwpowodziowych, katastrof budowlanych, obrony przeciwlotniczej i innych akcjach ratowniczych, planowania sieci rozmieszczenia straży pożarnych, potrzeb sprzętu i urządzeń pażarniczych oraz środków transportowych planowania inwestycji oraz nadzoru nad ich realizacją, planowania potrzeb finansowych budżetów terenowych, sprawy budżetowe i ubezpieczeń od wypadków, prowadzenia rachunkowości i księgowości budżetowej, zatwierdzanie budżetów ochotniczych straży pożarnych, intendencko-gospodarcze, gospodarki środkami lokomocji i materiałami pędnymi.
   2. Grupa spraw polityczno-wychowawczych obejmuje w szczególności sprawy: działalności polityczno-wychowawczej w strażach pożarnych, organizacji świetlic, sieci korespondentów terenowych, nadzoru nad imprezami strażackimi, współpracy z innymi organizacjami społecznymi.
   3. Grupa spraw kadrowych obejmuje w szczególności sprawy: zatwierdzania członków komend ochotniczych straży pożarnych, prowadzenia ewidencji osobowej, zatrudnienia, płac i akcji socjalnej.
   4. Grupa spraw akcji zapobiegawczej obejmuje w szczególności sprawy: akcji zapobiegawczej w miastach i osiedlach na terenach wiejskich i obszarach leśnych oraz w przemyśle niekluczowym, opracowywania planów ochrony zakładów przemysłu niekluczowego, badania i analizy przyczyn pożarów, prowadzenia dochodzeń pożarowych współpracy z władzami i innymi instytucjami w zakresie dochodzeń popożarowych, komisji przeciwpożarowych oraz nadzoru nad wycierem kominów; statystykę pożarów.
   5. Grupa spraw szkoleniowo-technicznych obejmuje w szczególności sprawy: organizacji i kontroli szkolenia w strażach pożarnych, przeprowadzania manewrów i zawodów oraz ćwiczeń bojowych, wychowania fizycznego, organizacji klubów i sekcji sportowych w strażach, przeprowadzania imprez sportowych, nadzoru technicznego nad sprzętem, urządzeniami pożarniczymi oraz środkami transportowymi, opiniowania i kwalifikowania jakości i przydatności sprzętu, urządzeń pożarniczych oraz środków transportu, nadzoru nad pracą kierowców i mechaników straży pożarnych, budowy, przebudowy i remontów strażnic, zaopatrzenia wodnego oraz nadzoru nad stanem i konserwacją istniejących przeciwpożarowych urządzeń wodnych; sprawy warsztatów straży pożarnych.

§ 3.

Ustala się następującą tymczasową organizację wewnętrzną i podział czynności miejskich komend straży pożarnych w miastach liczących ponad 100.000 mieszkańców.

1. **Organizacja wewnętrzna:**
   1. Referat organizacyjno-operacyjny,
   2. Referat polityczno-wychowawczy z grupą spraw kadrowych,
   3. Referat akcji zapobiegawczej,
   4. Referat szkoleniowo-techniczny.

Podział czynności ustalony w § 2 ust. 2 ma odpowiednie zastosowanie do miejskich komend straży pożarnych w miastach liczących ponad 100.000 mieszkańców.

§ 4.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 15 października 1951 r.

Komendant Główny: *B. Chmura-Łazarski*

Za zgodą
Ministra Gospodarki Komunalnej: *K. Mijal*

Redakcja i Administracja: Komenda Główna Straży Pożarnych. Warszawa, ul. Słowackiego 52/54

SZG-1. Zam. 1656. Nakł. 3000. 2-B-43578